Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 207 (1707) ♦ Субота, 1 листопада 1997 року ♦ Ціна договірна

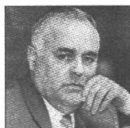
За принципом добросусідства

Учора Голова Верховної Ради України Олександр Мороз зустрівся з болгарською делегацією, очолюваною Головою Ради Міністрів Республіки Болгарія Іваном Костовим.

«Плідність співробітництва між нашими країнами випливає з природних факторів добросусідства, —сказав Олександр Мороз. — Історія вимагає від нас продовження таких відносин». Він також запевнив: щодо ратифікації підписаних угод жодної затримки з боку українського парламенту не буде.

Для болгарського уряду, наголосив Іван Костов, велике значення мають відносини з парламентом. Під час розмови він порушив питання щодо транзиту болгарських товарів українською територією. Обидві сторони визнали необхідність розширення транспортних зв'язків, особливо відновлення перевезень Дунаєм.

«Болгарія та Україна — сусіди. Отже, вони мають жити мирно і допомагати одна одній, особливо у сфері економіки», — підсумував Олександр Мороз.

Увага, «гаряча» лінія!

14 листопада гостем нашої редакції і вашим співрозмовником, шановні читачі, буде перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Миколайович ТКАЧЕНКО.

«Гарячий» телефон 225-40-25

цього дня до ваших послуг з 18.00 до 20.00. Телефонуйте і ви матимете змогу почути відповіді на запитання, що вас хвилюють, безпосередньо від першого заступника Голови Верховної Ради.

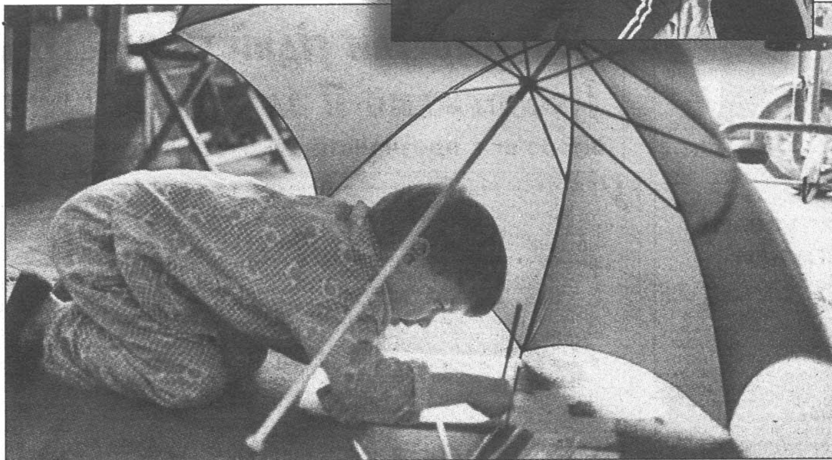
Усі запитання і відповіді буде опубліковано в газеті. У вас також є час надіслати запитання письмово на адресу редакції. На конвертах робіть позначку — «гаряча» лінія.

Доки над нами ще розкрито парасоль

Можливо, з кожним з нас, раніше чи пізніше, трапляється таке. Ти стоїш у вечірніх сутінках коло того дому, де минуло твоє дитинство. А десь неподалік, невидимий у тих же сутінках, твій син шепочеться про щось важливе зі своєю першою дівчиною. І вам — усім трьом — нема куди подітися. Тобі нема куди подітись — бо твої батьки вже покинули назавжди цей дім, і він для тебе аж надто порожній, адже ти ще до цього не звик. А твого сина і його дівчину — їх обох, навпаки, приворожує порожнеча цього дому, і їм так хочеться туди хоч ненадовго! Але вони теж у безвиході, бо ось тут, неподалік, стоїш ти, і вони увійти побояться. Вони навіть не знають, що ти чудово все розумієш. Адже сам колись стояв зі своєю дівчиною майже на тім самім місці. Стояв і думав: ех, якби батьки зараз раптом подалися в кіно або хоч у гості до сусідів!

(Закінчення на 9-й стор.).

ЕКОНОМІКА — ІНВЕСТОРАМ: «Я — НАЙПРИВАБЛИВІША»!

6

АБХАЗІЯ. ІНТЕР'ЄР І ВРАЖЕННЯ

2, 7

СТАРІСТЬ

8

Лист на першу сторінку

Газета змінилася на краще...

Газету передплачую з першого номера, стежив за її становленням. І дуже приємно, що газета за ці роки справді змінилася на краще — стала змістовнішою, на її сторінках друкуються матеріали з усіх областей на різні теми. Читач може ознайомитися зі станом економіки в державі: і промисловості, і сільського господарства, науки, освіти, культури — одне слово, з усіма сторонами нашого життя.

Микола СТЕБЛЯНКО, інвалід Великої Вітчизняної війни II групи.

Житомир.

P.S.

❍ Голова Верховної Ради України Олександр Мороз вважає за доцільне зберегти старий склад Центральної виборчої комісії.

❍ Близько 3 млрд. кубометрів газу надійдуть з Туркменистану в Україну до кінця цього року і ще 20 млрд. кубометрів — наступного.

❍ Україна приєдналася до програми з реалізації проектів транспортного коридору Європа — Кавказ — Азія (TRACEC).

❍ «АвтоЗАЗ» виграв тендер на поставку «Таврій» для інвалідів у Казахстані.

Увага, новинка!

Бажаючі можуть передплатити комплект видань «Газета «Голос України» — газета «Голос України—Тиждень» (інд. 35051) та «Газета «Голос Украины» — газета «Голос України—Тиждень» (інд. 35052). Передплатна ціна одного комплекту на рік — 60 гривень, на 1 місяць — 5 гривень, 3 місяці — 15 гривень, 6 місяців — 30 гривень.

ПЕРЕДПЛАТА-98

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Конвенції між Урядом України і Урядом Румунії про уникнення подвійного оподаткування та попередження ухилень від сплати податків стосовно доходу і капіталу

Верховна Рада України постановляє:

Конвенцію між Урядом України і Урядом Румунії про уникнення подвійного оподаткування та попередження ухилень від сплати податків стосовно доходу і капіталу, підписану 29 березня 1996 року в м. Ізмаїлі, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 21 жовтня 1997 року.
№ 586/97-ВР

У номер

Росія шукає претендента на престол

Виконавчий секретар СНД Іван Коротченя бачить кілька сильних кандидатур на головування в СНД, зокрема —Узбекистан, Україну, Казахстан, Білорусію та інші країни з високим потенціалом.

В ексклюзивному інтерв'ю «Інтерфаксу» І. Коротченя заявив, що «позитивно ставиться» до концепції ротації всіх структур Співдружності, що її висловив голова Ради глав держав СНД президент РФ Борис Єльцин на саміті в Кишиневі. Виконавчий секретар вважає «своєчасною» постановку питання про ротацію й у інших структурах СНД, включаючи посаду виконавчого секретаря Співдружності. Новий етап розвитку Співдружності, у майбутнє якої, за його словами, він твердо вірить, вимагає, на його думку, нових концепцій, підходів та виконавців.

Залишається лише відкритим питання: як Україна, що не є членом СНД, може бути кандидатурою на головування у Співдружності?

В рамках особливого партнерства

У штаб-квартирі НАТО в Брюсселі за сприянням Місії України при НАТО відбувся перший спільний семінар Україна-НАТО з питань економічної безпеки, організований Міністерством економіки України та Економічним Комітетом НАТО. Цей захід, повідомляє ДІНАУ-Укрінформ, належить до послідовного процесу консультацій, що проводяться нашою державою на реалізацію Хартії про особливе партнерство з альянсом.

Під час семінару обговорювалися питання внутрішніх та зовнішніх аспектів економічної безпеки. Відбувся, за спільною оцінкою, доброзичливий, хоча й критичний обмін думками, який сприятиме досягненню взаєморозуміння між Україною і НАТО в цій важливій галузі.

Наступний спільний семінар з питань економічної безпеки відбудеться в травні-червні наступного року в Києві.

Врожай-97

Буряки врятували, яблука згноїли

Снігопади поки що обминули Чернівецьку область. А ось морози — вже на ланах. Схоже, саме тому помітно пожвавилися роботи на осінніх гонах. 76 відсотків цукрових буряків уже викопано і відправлено на переробку буковинським аграрникам. Середня врожайність їх вища за минулорічну і становить 270 центнерів з гектара. Всі чотири цукрозаводи, що діють на терені області, мають достатній запас сировини для безперебійної роботи. З їхніх конвеєрів уже зійшло понад 30 тис. тонн цукру.

Епопея із збиранням кукурудзи також наближається до завершення. А ось у буковинських садоводів справи дещо гірші. Небувалий урожай яблук виростили вони в усіх регіонах. Особливо добре вродили інтенсивні сади Сокирянського району. Та от біда — це багатство гноїться в кагатах або залишається висіти на гіллі, оскільки переробна промисловість — у стані летаргічного сну.

Новий цех з виробництва концентрованих соків з'явився лише на Чернівецькому олійножировому комбінаті. Але цього замало для області, де багато садів.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Спілка аудиторів України і Аудиторська палата України

повідомляють про скликання конференції аудиторів України та з'їзду Спілки аудиторів України.

Конференція та з'їзд відбуватимуться 19 листопада 1997 року в Міжнародному центрі культури та мистецтв (колишній Жовтневий палац) за адресою: вул. Інститутська, 1.

Час проведення конференції — з 10.00 до 14.00, з'їзду — з 15.00 до 19.00.

Партійні рядки

«Громада» сформувала «тіньовий» уряд і перейшла в опозицію до влади

1. У списку — відомі люди

— Партія «Громада» зберегла єдність. IV позачерговий з'їзд, який відбувся 29 жовтня, демократичним шляхом — більшістю голосів — розв'язав усі складні питання, —такими словами розпочав прес-конференцію, присвячену підсумкам цього форуму, лідер партії, керівник депутатської групи «Єдність» у Верховній Раді, екс-прем'єр Павло Лазаренко. Однак ще до його слів журналісти зрозуміли: прогнозованого розколу не сталося — поряд був і один з основних опонентів Павла Івановича на попередньому з'їзді народний депутат Олександр Єльяшкевич.

Як зазначив голова «Громади», з'їзд затвердив виборчий список, сформував «тіньовий» Кабінет міністрів і оголосив про перехід в опозицію до нинішньої виконавчої влади. Отже, у п'ятірку «громадівців» увійшли Павло Лазаренко, Петро Толочко, Дмитро Гнатюк, Дмитро Дворкіс та Володимир Плютинський. Напевне, варто зауважити, що ці імена завжди були в Україні на слуху. Так, Петро Толочко — відомий історик, віце-президент Національної академії наук, Дмитро Гнатюк —уславлений співак, якого знає світ, Дмитро Дворкіс —міський голова Вінниці, Володимир Плютинський —легендарний керівник уславленої агрофірми «Зоря» на Рівненщині.

Наступні місця у списку посіли народні депутати Юлія Тимошенко та Олександр Єльяшкевич. Зазначу, що у передвиборному списку зустрічаються імена і колег-журналістів.

«Тіньовий» Кабінет міністрів, склад якого затвердила «Громада», очолила народний депутат Юлія Тимошенко.

Павло Лазаренко висловив упевненість, що партія успішно подолає чотиривідсотковий бар'єр. І для цього є всі підстави. Адже лише за короткий проміжок часу, що минув від попереднього з'їзду, лави партійців зросли на 7000 чоловік. «Щодня у партію надходить 500—600 заяв про вступ, — підкреслив лідер «Громади». На його думку, «Громада» до кінця року налічуватиме 85—90 тисяч членів партії.

2. Розпочалася реалізація економічної програми

Чимало уваги і на з'їзді, і на прес-конференції приділялося проблемам економіки. Як зауважив Павло Лазаренко, «Громада» вже має програму виходу України з кризи. «Громадівцями» підготовлено шість законопроектів, спрямованих на відновлення економічного потенціалу України, соціальний захист громадян, а також проект Податкового кодексу.

Деякі положення цієї програми почали реалізовуватися на Дніпропетровщині. Напередодні з'їзду сесія Дніпропетровської обласної ради ухвалила рішення про збільшення з 1998 року пенсій жителям області на 20 гривень порівняно з сумою, передбаченою законом.

Павло Лазаренко критично оцінив діяльність нинішнього уряду, який допустив зростання цін на пальне на 40 відсотків. На його думку, ситуація, що складається в енергетичному комплексі України, — вкрай важка. І навів приклад роботи теплової електростанції, де запаси вугілля становлять 14 тисяч тонн, тоді як у попередні роки до зими запасали 500 —600 тисяч тонн твердого палива.

«Треба приймати рішення, а не чекати, що хтось допоможе розв'язати проблеми», — підкреслив колишній глава уряду.

3. Треба виграти вибори до Верховної Ради

Безперечно, не могли обійти увагою журналісти й «атаку» Кабінету міністрів на Павла Лазаренка і партію «Громада». Лідер «громадівців» підкреслив, що «партія відбила сім атак, спрямованих і безпосередньо на «Громаду», і на мене. Отож від сьогодні ми переходимо у наступ». Колишній глава уряду переконаний, що він виграє в арбітражному суді позов стосовно закріпленої за ним президентським указом дачі. Павло Лазаренко також повідомив, що на її базі буде створено дитячий будинок сімейного типу для дітей-сиріт. Він закликав решту політиків, у яких є такі помешкання, наслідувати його приклад. «А таких чимало. І площа дач значно більша як 230 квадратних метрів», — підкреслив Павло Іванович.

Політичну перспективу лідер «Громади» бачить у перемозі на виборах до Верховної Ради. Павло Лазаренко найближчим часом не збирається заявляти про себе в контексті майбутніх президентських виборів. Він вважає, що голова партії повинен виграти вибори в мажоритарному окрузі й допомогти своїм однопартійцям подолати чотиривідсотковий рубіж. І лише тоді приймати рішення про подальші кроки.

Володимир КОРОЛЮК.

«Ми зберегли гідність під дулами танків. І збережемо її за переговорним столом»

Інтерв'ю з президентом Абхазії в контексті власних вражень

Ексклюзив

Уперше з Владиславом Ардзинбою ми зустрічалися чотири роки тому. У дні, які схильні до метафор абхази називали «часом згаслого сонця у небі Апсни», а в афоризмах по той бік Інгурі «сепаратист» римувався з іще рішучішим словом. Смерть, відкладаючи дембель, ще затято косила автоматним вогнем, і Владислав Ардзинба тоді образно пояснив суть абхазького «сепаратизму»: «Йдемо на смерть за те, щоб жити»...

Хто залишився — вижив. Але в мирному небі Апсни ще не зникло відлуння грози. Під захмареним сонцем — зруйнований край, по Інгуру і Псоу закритий від світу. На що йому йти, щоб не вижити — жити?

— Пане Ардзинба, минулого разу ви давали інтерв'ю «Голосу України» в статусі лідера нації, що воює. Нині я зустрічаюся з лідером нації, яка будує мирне життя. Переконалася за два тижні, в дуже складних умовах. Коли вам особисто було важче — тоді чи нині? З якими найскладнішими проблемами ви зіштовхнулися в повоєнний час?

— Важко сказати... Коли триває війна, всі ресурси, всі поривання народу спрямовані на перемогу. У смертельній небезпеці мобілізація духу відтинає все другорядне... По війні виникають такі проблеми, які не відіб'єш атакою. Складнощі в економіці, освіті, культурі вирішити важче, ніж спланувати воєнну операцію... Хоча все це було б робити набагато легше, якби не жорсткі блокадні умови, нав'язані Абхазії.

— Нав'язані ким — Грузією?

— Та не Грузія нас блокує, це безпосередня блокада з боку Росії...

(Слава про російсько-абхазьке братання долинула аж до берегів Дніпра. На Псоу — «пейзаж» зовсім інший. Кордон «замикає» укріплений пост «осіб слов'янської національності». Замикає так, наче з каламутних вод виринають бойові ескадри на чолі з «веселими роджерами», а до мосту стягнено ескадрони войовничих вершників. Або «терорист» Басаєв після гостювання в тещі, переївши мамалиги, вирішить «провітритися» десь у Адлері... Без спеціальної перепустки чоловікам з абхазькою пропискою (від 16-ти до 65-ти) в'їзд і вхід на територію Росії заборонено. Кордон «штурмують» змучені жінки і діди з візками й мішками із фруктами, чачею та іншим «товаром» — в Абхазії практично нікому купувати і ні за що. Вони до всього звичні: і до «люб'язного» вітання, як до худоби, і до тривалого стояння під палючим сонцем чи дощем, і до затримок у «санпропускнику» (розповідають, що базарники «форсують» Псоу з... памперсами: якщо немає виходу в прямому значенні, то в переносному — це... вихід).

А втім, російські прикордонники і митники уважні не лише до тих, хто йде зі сходу. Нас, «західних», вони також не ризикують «образити непильністю». Пояснення, «чому я їду до Абхазії», — обов'язкове, мов учнівський твір на тему «Як я провів літні канікули». Речі, вже «благословенні» на першій російській митниці в Успенській, переглядаються повторно: а може, в Ростові ми захопили арсенал чи в Туапсе завербувалися в наркокур'єри. Принаймні, у мене «трусили» так, що, дякую, за обкладинкою блокнота знайшли візитку, яку сама я шукала півроку. Не сподобався і закордонний паспорт: чому не взяла свій внутрішній? Моє «тому» роздратувало також. Фотокартку звіряли з «оригіналом» і анфас і в профіль: я вже сама запідозрила, що мене розшукує Інтерпол. До речі, щоб не була розумна, один з «працівників транспортної міліції» пізніше процитував мені статтю з російського законодавства, яку «повинні знати всі, хто їде на нашу територію». Згідно з цитованим я мала: по-перше, мерщій зіскакувати з поїзда і... реєструватися в «їхній території» (транзитом їду? А нам до лампочки), по-друге, взяти візу (безвізовий режим? — А зараз заберемо і можете писати хоч Єльцину, хоч Кучмі, хоч в ООН). Було ще третє і четверте — врешті, мені доступно пояснили, що «грамотним» найлегше опинитися в «небажаних особах» на всіх просторах Федерації, не тільки в регіонах, прилеглих до Кавказу.)

(Закінчення на 7-й стор.).

СЕРГІЯ ШУВАЙНИКОВА кримчанам представляти не треба. На «пріснопам'ятних» президентських виборах 1994 року в Криму він посів третє місце, добряче попсувавши нерви Юрію Мєшкову та Миколі Багрову. Після цього політична зірка лідера Російської партії Криму потроху почала згасати. Але він знову намагається осідлати так звану «російську (русскую) ідею», скликавши під своїм проводом «З'їзд російського народу Криму». З огляду на те, що С. Шувайников є реальним політиком, за яким стоїть якась частина кримчан, і бажаючи ознайомити читачів «ГУ» з усім спектром політичних сил такого важливого регіону нашої держави, як Автономна Республіка Крим, ми вирішили надати йому слово. Отож, чи жива ще в Криму «російська (русская) ідея»?

Володимир ПРИТУЛА, «Голос України»

Сергій Шувайников: «Ми зверталися по допомогу до Конгресу російських громад»

Хто є хто

— Я хотів би, аби ви розрізняли, що є «російська ідея», котру сповідували представники «РДК», які, прийшовши до влади, її дискредитували, і є ідея, яку несла як прапор Російська партія Криму, свого часу мною очолювана. Ця «російська ідея» була, є і, я гадаю, збережеться навіть за нинішніх нових політичних умов.

— То що ж це таке — «російська ідея» в Криму?

— Росіяни принесли багато позитивних елементів, які допомогли Криму стати тим Кримом, яким він є сьогодні. Так, були окремі негативні історичні моменти. Це стосується депортації національних груп громадян: вірмен, болгар, кримських татар, греків. Але росіяни до цього не причетні, до цього причетні політики. Росіяни залишилися тут і після 1954 року, коли Крим було передано зі складу однієї союзної республіки до складу іншої. Більшість із них не збираються нікуди виїздити, вони хочуть, щоб тут жили їхні діти й онуки, щоб їхні нащадки говорили російською мовою, хочуть вивчати російську літературу, зберігати російські національні обряди, традиції, підтримувати прямі зв'язки з історичною батьківщиною — Росією.

Ось так ми розуміємо «російську ідею» в Криму.

— Що являє собою «Російський національний з'їзд Криму», який ви провели у Сімферополі торік і сесії якого регулярно скликаєте? Чиї інтереси представляють делегати з'їзду?

— «Російський національний з'їзд» було створено, коли ми зрозуміли, що буде ухвалено рішення про ліквідацію юридичного статусу Російської партії Криму. Ми з колегами довго думали, як знайти форму, щоб зберегти актив своїх прихильників. Дійшли висновку, що слід продовжити політичну боротьбу на такому рівні, як це роблять ті самі кримські татари. Підкреслюю не соромлячись, що ми взяли за приклад кримських татар, їхній з'їзд-курултай і меджліс. Тобто наш Національний з'їзд — це представницький орган, який відбиває інтереси російського населення Криму. Ми спробували зібрати весь російський політичний актив: депутатів різних рівнів, представників об'єднань громадян, партій, адже розуміємо, що кращий актив, його вершки зосереджені в громадсько-політичних організаціях.

— Але тоді ваші делегати представляють не так російське населення, як громадські організації, причому далеко не всі...

— Вибрати делегатів Національного з'їзду серед населення складно. Нині складно провести навіть будь-які збори. Це ж був певний експеримент. Чотири сесії з'їзду виявили і помилки, і його недоліки. Тому зараз ми плануємо збори виборців за регіонами.

— Тобто в рамках цього з'їзду ви хочете об'єднати всі проросійські сили в Криму?

— Я не ставлю це за мету. Нам достатньо об'єднати здорові, розсудливі політичні сили. А всі російські і проросійські організації Криму об'єднати нині практично неможливо.

— На останній сесії «Російського національного з'їзду Криму» його делегати поставили за мету проголошення на території півострова російської автономії. Це чергова ідея-фікс, з якою ви йтимете на вибори?

— Ця ідея виникла після підписання російсько-українського договору, коли офіційна Росія фактично визнала росіян у Криму національною меншістю, а також існуючі кордони між Росією і Україною. І хоча договір ще не ратифіковано, це спонукало російський політичний актив Криму, який я очолюю, шукати спосіб захисту російського населення за нових правових умов. Проаналізувавши ситуацію, ми дійшли висновку, що створення в Криму кримськотатарської національної автономії в перспективі становитиме вкрай серйозну небезпеку для наших співвітчизників. Ми уважно подивилися правові документи, якими користувалися кримські татари, Конституцію України, міжнародні документи і зрозуміли, що росіяни в Криму як національна меншина мають таке саме право вимагати російської національної автономії, а саме — створення Республіки Таврида. Я розумію: це своєрідна протиага ідеї кримських татар, але вважаю, що її реалізація допоможе зберегти росіянам своє національне середовище, анітрохи не заважаючи іншим народам, зокрема й кримським татарам.

— Тобто це ваша політична мета?

— Одна з них. Найбільша стратегічна мета — це єдина слов'янська держава Русь. А якщо казати про тактичну мету, то ми справді боротимемося за російську національну автономію. Навіть якщо не доб'ємося її, то не дамо можливості офіційному Києву створити в Криму кримськотатарську національну автономію.

— Подейкують, у вас доволі хороші стосунки з Володимиром Жириновським?

— Я вас розчарую: у мене не так багато було контактів з Володимиром Вольфовичем. Річ у тім, що дехто з членів Ліберально-демократичної партії Росії увійшов до складу Російської партії Криму. Саме завдяки цій групі і відбулися наші контакти з ЛДПР. До того ж, Володимир Жириновський на їхнє прохання надіслав лист на мою підтримку під час президентських виборів. Ось і виник міф. А стосовно допомоги Жириновського, про яку так багато пишуть деякі газети, то я вам заявляю, що жодної офіційної і навіть неофіційної допомоги з Москви я не отримував. Так, приїжджали люди — представники від Жириновського, які пропонували мені створити ліберально-демократичну партію Криму. Я їм відповів, що коли буде фінансова допомога, я згоден створити таку партію на базі Російської партії. Але допомога так і не надійшла.

Водночас я знаю, що була офіційна допомога Російській громаді Криму, яку очолюють екс-депутат ВР України Володимир Терехов і екс-голова ВР Криму Сергій Цеков. Отримує допомогу Російська громада Севастополя — там оплачують з Росії видання дуже гарної кольорової газети. Якщо чесно, то ми зверталися по допомогу до Конгресу Російських громад. Нам обіцяли, але... Тут ми схожі з українцями Криму. Київ багато говорить, що піклується про українські школи, бібліотеки, газети, про духовність, та все лише на словах. А насправді ми знаємо, як бідує українська культура та освіта в Криму.

— Ви активний критик діячів з колишнього блоку «Россия», який тривалий час був при владі в Криму. Блок розпався, але його члени залишаються в кримському парламенті, входять до складу уряду автономної республіки. Як ви оцінюєте їхню нинішню діяльність?

— Це не є діяльність, вони борються лише за власне виживання — політичне, матеріальне, фінансове. Всі вони заклопотані особистими питаннями, знову хочуть пристосувати їх до «російської ідеї», що викликає у мене негативну реакцію.

Ми навіть виступили з пропозицією щодо суду виборців над екс-блоком «Россия» — за все, що вони скоїли з Кримом. І вже зібрали кілька тисяч підписів під відповідною вимогою. Можливо, під час виборчої кампанії і проведемо цей громадський суд.

Із досьє «Голосу України»:

ШУВАЙНИКОВ Сергій Іванович, народився 1 серпня 1954 року в сім'ї військовослужбовця. З 1961 р. мешкає в Криму. Вчився у військовому училищі, Літературному інституті, Московському університеті, але звідусіль був виключений. Заочно закінчив Сімферопольський держуніверситет, історик за фахом. Працював слюсарем на заводі, викладачем історії, вихователем СПТУ, інструктором з туризму, екскурсоводом, кореспондентом молодіжної газети. З 1989-го брав активну участь в екологічному русі. Був депутатом Кримської обласної ради, згодом — Верховної Ради Кримської АРСР.

Голова Російського благодійного фонду, член політради Партії слов'янської єдності України. Член Спілки журналістів України, Спілки письменників Російської Федерації. Депутат Білогірської райради.

Видає й редагує газету «Русская Таврида». Добре володіє українською мовою, у дружніх стосунках з багатьма українськими діячами, любить кримську природу і не любить комуністів.

Вікторія РИБАЛКО, журналіст

Автор першої української Конституції

Виповнилося 325 років від дня народження гетьмана Пилипа Орлика. Він розробив одну з перших у Європі конституцій.

Народився Пилип Орлик у місті Ошмяні неподалік Вільно. Він назавжди пов'язав свою долю з Україною, виявив себе послідовним патріотом, несхитним борцем за незалежність.

Юнак закінчив Києво-Могилянську академію і завдяки блискучим здібностям та глибоким знанням швидко досяг визнання. У 34 роки він уже генеральний писар Війська Запорозького, дорадник гетьмана Мазепи. Після Полтавської битви разом з прихильниками гетьмана був змушений втікати до Туреччини. А по смерті Мазепи козацька рада обрала Орлика гетьманом. Тоді Орлик уклав угоду з Карлом XII, за якою зобов'язався не складати зброї, поки не звільнить Україну від Москви.

Наступним кроком Орлика став договір між ним і козацтвом під назвою «Пакти і конституція прав і вольностей Запорозького війська». Він складався з 16 пунктів і відкривався такою декларацією: «Україна обох боків Дніпра має бути на вічні часи вільною від чужого панування». За цим документом Україна мусила стати демократичною державою. Усі урядові посади ставали виборними, суворо розмежовувалися державний скарб і особисті кошти гетьмана. Заборонялося робити утиски посполитим, податки накладались у залежності від майнового стану.

Гетьман добирав сили для боротьби з Петром І, проте час української держави тоді ще не настав. Попереду були віки гноблення, принижень, нелегких змагань за незалежність.

І взагалі - Носівка старша за Москву

ІВАН КОМАР, батько нинішнього голови Носівської райдержадміністрації, загинув у сорок першому році за кермом трактора — намагався вивести в тил свою тракторну бригаду й потрапив під німецькі бомби. Сашко у своєму повоєнному дитинстві мріяв про мореходку. Красива мрія, але мама умовила залишитися вдома. І він залишився, однак схильність до красивих масштабних мрій теж залишилася з ним. Оце така передмова. А все, що написано нижче, може здатися не зовсім правдоподібним для наших убогих часів, але так воно є.

Олександр Іванович працював спершу колгоспним бухгалтером, економістом, згодом став заступником голови Носівського райвиконкому з будівництва. Будував багато і надовго. Але головне, що він зробив, як тільки став «головним районним будівельником», —розробив власний план газифікації Носівського району. То були благополучні роки — 70-ті, але через тяганину план втілився у життя лише через десять літ, на початку 80-х, коли з'явився газопровід Мрин—Носівка. Звідтоді газифікація тут не зупинялася. Здається, сприятливі роки давно минули, але торік 40 відсотків газифікації Чернігівської області припало саме на Носівський район. Він за темпами газифікації не поступається навіть «пріоритетним» районам, що потерпіли від Чорнобиля. Щорічно в районі переводять на газ 300—400 квартир, а торік — понад 600. Цього року, кажуть, буде не менше. Піде газ і в степову глибинку, де нема лісу, а отже й дров. Триває газифікація й у самій Носівці. Тут створено кооператив (перші його збори теж провів О. Комар) — кооператив закуповує труби, а всі будівельно-монтажні роботи за рахунок міського бюджету виконує Управління експлуатації газового господарства і дільниця спеціалізованого орендного підприємства «Чернігівгазбуд» (начальник В. Ткаченко). У районі на виробничих планірках усі знають, що кожен четвер — це «день газу», а газифікувати район допомагають і хлібокомбінат, і райсільгосхімія, і маслозавод. Отак діє «газова програма», розроблена ще за кращих часів. І взагалі, весь район — немов будмайданчик (тут вдалося зберегти колектив будівельників райагробуду, ним керує досвідчений і вмілий Микола Гумен).

... Нинішньої осені Носівка відзначала своє 850-річчя. Отже, ровесниця Москви, а дехто вважає, що й старша. Для Олександра Івановича Комара це безумовно: Носівка — старша, якщо не за віком, то за рангом таки точно!

Микола ЛЯШЕНКО.

На фото: Олександр Іванович Комар.

Чернігівська область.

У номер

• *Київ*

Герб для Ватутінського

Триває конкурс проектів територіального знака (герба) одного з наймолодших районів української столиці —Ватутінського, який невдовзі святкуватиме своє десятиріччя. На конкурс вже надійшло понад півтора десятка робіт, автори яких — професійні художники та любителі віком від дванадцяти до шістдесяти років. В ескізах знайшли відображення усі визначні місця району — Книжкова палата України, банкнотна фабрика, нещодавно збудована Троїцька церква і, звісно, сучасні багатоповерхові будинки.

• *Чернівці*

Українська скрипка у міжнародному оркестрі

У місті Кремона (Італія), на батьківщині великого Страдіварі, відбувся Міжнародний конкурс скрипкових майстрів. У ньому взяв участь і чернівчанин Володимир Солоджук. Його скрипка за високі музичні якості потрапила до списку призерів і увійшла до світового каталогу.

Позаторік Володимир Солоджук на кошти Чернівецької мерії навчався в Кремоні у кращих італійських скрипкових майстрів.

Чи будуть березневі вибори в Києві законними?

Запитання тижня

Криза столичної влади, яку фактично стимулював відомий указ Президента України про звільнення з посади Леоніда Косаківського, може поставити під сумнів легітимність виборів до місцевих органів влади. Такої думки голова постійної комісії Київради з гуманітарних питань і водночас заступник голови київської організації народно-демократичного об'єднання «Нова Україна» Костянтин Матвієнко.

—Костянтине Степановичу, стурбованість ситуацією з місцевим самоврядуванням у столиці, пригадується, висловлювали і члени Ради Європи?

—Справді так. Річ у тому, що після прийняття Конституційного договору Леонід Косаківський автоматично втрачав змогу поєднувати обов'язки голови Київради і глави київської держадміністрації. Тож відомий указ фактично звільняв його з однієї посади. І до того ж не зачіпав його конституційних повноважень як голови Київради. Ці самі повноваження підтверджує і прийнятий Верховною Радою Закон «Про місцеве самоврядування в Україні». З другого боку, повноваження місцевих держадміністрацій визначаються також статтею 118 Конституції, але у розділі, який стосується Кабінету міністрів, що, самі розумієте, нічого спільного з місцевим самоврядуванням не має.

—Усе, що стосується місцевого самоврядування, Україна визнала у відповідній Європейській хартії.

—От-от, а саме вона й передбачає, що органи місцевого самоврядування, тобто ради, створюють при собі виконавчі органи влади. Тепер уявіть, що поділити владні функції між держадміністрацією та Київрадою у проекті закону « Про столицю», прийнятому у першому читанні, не вдається через брак часу або політичне протистояння.

—А підстави для цього вже є?

—Не бракує. Попри те, що вже є рішення Старокиївського районного суду про визнання незаконним та скасування рішення депутатських зборів Київради від 26 червня 1997 року і Л. Косаківський нібито позбавлявся своєї посади, своє слово ще мають сказати суди вищих інстанцій. Тим часом рішення Київради про створення у столиці районних рад не визнається чинним, оскільки приймалося без участі голови Київради Л. Косаківського.

—Тут, схоже, виникають і серйозніші колізії?

—Саме так. Якщо не прийняти вчасно закон «Про столицю» або не підтвердити законне право Косаківського посісти посаду міського голови, то це означає поставити під сумнів легітимність березневих виборів, бо виборче законодавство передбачає конкретні повноваження місцевих рад для формування округів, виборчих комісій тощо. А такі рішення без легітимної сесії Київради, міського голови не приймаються.

—Виходить, знову комусь бракує повноважень...

—Або здорового глузду. Адже невизначеність у столиці з місцевим самоврядуванням не тільки загрожує заблокувати вибори, а й стримує потік інвестицій, яких так потребує Київ. До речі, про це також нас попереджали члени Ради Європи, хоч Київська адміністрація чимало робить для залучення інвестицій.

Записав Віктор ТЕРЕН.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Володимир КОРОЛЮК, «Голос України»

Спокуса списком

Коментар

Нині спокушають можливістю втрапити у список фінансових тузів, різномасте плем'я політиків з іменами та чиновників. З адміністрації Президента, Кабміну, УСПП тощо. Що спонукало до цього — не дивно. Проблема в іншому. У монолітності партійних лав, щирості, відвертості. А ще — чи захочуть проголосувати виборці за «підсадних» качок.

Найперше, що впадає в очі після з'їздів, — майже всі партії заманюватимуть насамперед стартовою п'ятіркою. Отож не дивно, що в багатьох партійних списках з'явилися імена, які до цього ніколи не пов'язувалися з тою чи тою платформою, ідеологією.

Тож, певне, не варто дивуватися, що чимало активістів-партійців опиняються на других ролях, поступаючись місцем вищим чиновникам. Так, лідер НДП Анатолій Матвієнко, який чимало зробив і для становлення партії, і для її «розкрутки», віддав першість Прем'єр-міністру. Субординація далася взнаки чи щось інше — невідомо. Але чи не доведеться двічі народним опісля такого кроку кусати лікті?

Друга людина Руху Олександр Лавринович, який завжди мав власну думку й ототожнювався з сучасним образом політика, посів лише десяте місце у списку. Вище нього знаходяться два міністри — Геннадій Удовенко та Юрій Костенко.

Об'єднаних соціал-демократів, які на чолі списку виставили кандидатури екс-президента Леоніда Кравчука та експрем'єра Євгена Марчука, можна зрозуміти: партія тривалий час перебувала в затінку. Тому такий хід виправданий і не несе ніяких загроз внутріпартійній дисципліні.

Проте решта партій, які зробили подібний крок, ризикує опинитися біля розбитого корита. Скажімо, в кулуарах того ж таки з'їзду НДП лунали думки, протилежні тим, що були сказані з трибуни.

Подібне становище складається і в Русі. Недаремно вже в кінці роботи з'їзду на голосування поставили пропозицію Євгена Жовтяка, який вважає, що центральний провід партії повинен піти у відставку, якщо партія не збере третину голосів усіх виборців. І хоча голоси підрахувати не вдалося, в кулуарах висловлювалася думка, що передвиборча стратегія не враховує реалій політичних сил у регіонах.

Якщо НДП і Рух на деякий час відклали внутрішні проблеми, то в інших партіях вони вихлюпнулися на поверхню. Так, лідер київських республіканців, народний депутат Володимир Чемерис вирішив відмовитися від запропонованого місця у списку і балотуватися в мажоритарному окрузі. Така позиція викликала черговий емоційний спалах голови УРП Богдана Ярошинського. Як не намагаються республіканці замаскувати свої проблеми, вони починають спливати на поверхню. І об'єднання в «Національний фронт» з кунівцями та республіканцями Степана Хмари може стати детонатором нових проблем.

Вже є і перші «потерпілі». Так, після оприлюднення списків передвиборчого блоку «Російсько-український союз «Трудова Україна» розгорається скандал у Громадянському Конгресі України. З партії вже виключили народного депутата Юрія Болдирєва. Частина невдоволених, до яких входить і народний депутат Володимир Алексєєв, вимагає скликання позачергового з'їзду. Вони таврують ганьбою нинішнє керівництво ГКУ за «змову з дрібночиновницькою номенклатурою». Адже у список потрапили і колишні члени передвиборчого штабу нинішнього Президента Петро Лелик та Андрій Деркач.

Отже, аналізуючи списки, можна стверджувати, що ними спокушають не лише виборців, але й «грошові мішки» та чиновників заради фінансового зміцнення партійних штабів і впливу на місцеві державні адміністрації заради протегування партій у регіонах. Адже для того, щоб не вибути з передвиборчої гонки, треба зібрати 200 тисяч підписів, у тому числі по 10 тисяч у 14 областях України.

Сьогодні важко прогнозувати, як зреагують на подібні спокуси рядові партійці, що повинні виконати усю чорнову роботу. Особливо після оприлюднення результатів виборів. Схоже, українське суспільство набуде — за всіма ознаками — нової політичної конфігурації. Те, що чимало партій щезне з політичної арени, — не викликає сумніву. Як і те, що у Верховній Раді може не стати правої націонал-демократичної опозиції. За винятком тих депутатів, які переможуть на виборах у мажоритарних округах. Одначе їхні сили, найімовірніше, будуть розпорошені. Бо спокуса амбіціями, вождизмом обертається втратою завойованих позицій.

Дошка пошани

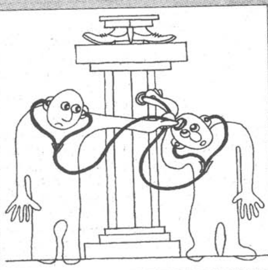
У нас всі дома!

— Чув, у нас через два роки поліпшиться економічна ситуація?!

— У тебе що, не всі дома? Хто міг таке зморозити?!

— Стривай, невже наш теперішньо-майбутній президент?

— Боже збав! Таке міг сказати лише у майбутньому колишній президент...

Функції Романовича

Народний депутат Наталія Вітренко: «Він (Володимир Марченко. — РЕД.) виконує і функцію охоронника, і функцію помічника, і в кінці кінців навіть функцію водія...»

ВІД ЧЕРГОВОГО: Лише три функції? Нічого подібного! Володимир Романович ще вміє косити газони, ловити рибу, доглядати кота, варити суп, і в кінці кінців пришивати ґудзики...

Щоб недопереприміриЛися...

Криївка. Підпільник Кіндрат при світлі каганця читає газету, Юзик урочисто пов'язує на шиї краватку, а зверху одягає засмальцьований бронежилет.

— Куди це ти вирядився?

— Як куди? Як завше 7 листопада — на парад!

— А бронежилет нащо?

— Та це ж — аж чотири дні злагоди і примирення!

— Юзику, ганьба! Одягни празниковий бронежилет!

Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Віталій ЖЕЖЕРА, «Голос України»

ДЕРЖБЕЗПЕКА ЦІКАВИТЬСЯ НАУКОЮ

У Центральному державному архіві громадських об'єднань України відбулася науково-практична конференція, присвячена вивченню архівно-слідчих справ 20—50-х років. Це перший такий захід. Він свідчить про перехід від емоційної оцінки більшовицьких репресій до суто наукової. Труднощі на цьому шляху ще є. Приміром, маємо доступ до судових справ, хоч відомо, що вони часто фальсифікувалися органами держбезпеки. А от у досьє — безцінна для вчених правда, але досьє й досі закриті (окрім досьє на М. Грушевського)! Однак робота триває. Зокрема, втілюється в життя державна програма видання багатотомної серії книжок «Реабілітовані історією». Цікаво, що в процесі пошуків двоє вчених з Інституту історії перейшли працювати до держархіву СБУ.

Ювілей тижня

Володимир ДУПАК, «Голос України»

«Запорізькій правді» всього 80

Своє коріння «Запорізька правда» знайшла, лише готуючись до піввікового ювілею. За словами її нинішнього редактора Івана Циганка, після вивчення архівних підшивок і документів було доведено, що родовід газети йде від «Александровской мысли» — органу Олександрівської ради робітничих, солдатських і селянських депутатів, — перший номер якої вийшов 21 жовтня 1917 року. «Політичні бої» того періоду стали на перепоні довгому існуванню газети під такою назвою, але її наступниці: «Известия ревкома...», «Известия укома...», «Красный воин» та «Красный кавалерист», «Известия»...», «Новь» не забували про своїх попередниць. Як, до речі, і «Красное Запорожье», згодом «Червоне Запоріжжя», а з 1 січня 1957 року і «Запорізька правда». Загальна нумерація її ведеться з 1917 року.

З названих вище причин і донині невідомо, скільки редакторів було за всю 80-річну біографію газети. Установлено, що перед війною та після звільнення Запоріжжя газетою керував Олександр Шабалін, потім — Михайло Черевко, Андрій Клюненко, Микола Пересунько, В'ячеслав Похвальський. Восьмий рік «Запорізьку правду» очолює Іван Циганок.

— «Запорізька правда» ніколи, ні за яких часів, — каже Іван Федорович, — не втрачала зваженості й розсудливості. До слова, «Запорізька правда» була й залишається єдиною українською газетою обласного масштабу.

...Коли колишній обком партії передав «Запорізьку правду» обласній раді народних депутатів, у колективі редакції було справжнє свято. Але за нинішнього стану обласного бюджету невесело навіть ювілярові. Та на допомогу приходять справжні друзі газети — колективи сільськогосподарських і промислових підприємств.

Успіхів вам, колеги! Віри, надії й злагоди.

Запорізька область.

Людмила МЕНЖУЛІНА, «Голос України»

Уряд сам хоче шукати золото?

Скандал тижня

«Державна закрита акціонерна компанія «Укрзолото» категорично не згодна з рішенням уряду і вважає, що постанова Кабінету міністрів про ліквідацію компанії матиме негативні наслідки не лише в нашій країні», — йдеться в повідомленні для преси. А на словах під час зустрічі з журналістами (29 жовтня, Київ) голова правління «Укрзолота», народний депутат України Сергій Чукмасов додав, що тиждень тому отримав пропозицію «просто піти». Нібито тоді обійшлося б без скандального засідання в Кабміні.

Відмовився Чукмасов не лише від цього, а й від пропозиції перейти з депутатської групи «Реформи» до «Конституційного центру».

Днями у власному під'їзді було побито водія компанії. Ще раніше хтось стріляв у вікно головного геолога... Випадковості? Як сказати, коли зважити на декларовану аполітичність компанії і її небажання ставати «кишеньковою» в розпал формування передвиборних блоків. Але розповідати про все і з документами в руках доведеться уже не на прес-конференціях, якщо «Укрзолото» має серйозні наміри позмагатися за своє існування. Принаймні, судовий розгляд цілком можливий, і про це було заявлено. А поки що матеріали про діяльність «Укрзолота» з часу її створення (30 грудня 1996 р.) вивчає ліквідаційна комісія. Її призначено за рішенням уряду, який визнав незадовільною роботу компанії, що експериментує із залученням інвестицій на видобування золота. Водночас матеріали, представлені головою правління С. Чукмасовим на засідання Кабміну, передано СБУ. Докладніше — в спеціальній публікації.

Людмила МИКИТЮК, Оксана ЧЕХОВСЬКА, «Голос України»

РАШН, ГОУ ХОУМ!

з наших передвиборних баталій

Демарш тижня

З початком передвиборного збудження до України раптом злетілися зірки російського шоу-бізнесу. В обсягах, які, помножені на можливості ЗМІ, нагадують навалу французів 1812 року. Важко уявити собі щось схоже в якійсь з країн Західної Європи, хоч би й у Франції, яка прийняла жорсткі закони про захист власного інформаційного простору. Наші найближчі сусіди знають, що роблять, вимиваючи з України сотні мільйонів доларів за більшменш сучасно аранжований ресторанно-тюремний непотріб, який, порівняно зі світовими процесами, має дуже провінційний вигляд. І роблячи все, щоб не втратити наш невибагливий ринок.

— Нічого не маю проти, щоб до нас заїжджали російські зірки, — зауважив з цієї нагоди Тарас Петриненко. — Але пропорційно, скажімо, до польських чи болгарських. Коли тут востаннє бачили поляків? Про яку слов'янську єдність ідеться? Йдеться просто про експансію конкретної держави.

Спостережливий глядач, мабуть, помітив зміни, які сталися в цій делікатній, але однозначній сфері, скажімо, на телеканалі «1+1», не кажучи вже про «Інтер». Схоже, ми є свідками початку неоекспансії. Нічого несподіваного в такій поведінці «конкретної держави» нема. Несподіваним є те, як покірно ми скочуємося на позиції кількарічної давності.

Ініціативна група Асоціації української масової музичної культури, товариство міжнародної співпраці «Дах», україно-британська «Комора», мистецька майстерня Тараса Петриненка, дирекція фестивалю «Червона рута», журнал «Галас», асоціація «Нова література» на прес-конференції в УНІАН заявили: з огляду на інформаційно-культурну безпеку України викликає певні сумніви масштабна акція «Песня года», що відбувається 1—2 листопада в Палаці культури «Україна». Організатор цієї події — фірма «АРС Україна», що є філією московської агенції «АРС», яка свого часу проводила музично-політичні шоу в рамках передвиборної кампанії Бориса Єльцина. Політичне забарвлення таких акцій зрозуміле і школяреві. Тільки ледачий російський «естрадник» нині не просторікує про те, як нам було добре «навіки разом».

Не секрет, що менеджери російських поп-зірок перекачують до Москви шалені гроші, не сплачуючи в бюджет України жодної копійки.

Від участі в «Песне года» уже відмовилися Ірина Білик, Наталя Могилевська, Тарас Петриненко, Олександр Пономарьов, гурт «Скрябін» (принаймні, на день прес-конференції команда відмовників мала саме такий вигляд. Кого до сьогоднішнього дня вдалося умовити, кого ні — побачимо). Представники українського шоу-бізнесу закликали інших українських співаків приєднатися до цього бойкоту, а також попередили кандидатів у депутати, що агітуватимуть проти тих з них, хто використовуватиме іноземних (читай російських) артистів. А альтернативою сьогоднішній «Песне-97» могла б стати власна «Пісня року».

Навчання тижня

Ольга ВАУЛІНА, «Голос України»

Бульки навколо «Фарватеру-97»,

або Іван Васильович не змінює професію, але суміщує посади

З 29 жовтня по 1 листопада в північній і північно-східній частині акваторії Чорного моря відбулися спільні навчання ВМС України і ЧФ Росії «Фарватер-97».

Готувалися до цієї акції дуже серйозно. І не тільки моряки, а й журналісти. Російські колеги по перу інтерпретували легенду та завдання «Фарватеру» досить інтригуюче. В московській пресі читаємо: «Судячи з представленого на брифінгу матеріалу (йдеться про прес-конференцію, присвячену навчанням, яку провело Головне управління Генерального штабу ВС РФ. — О. В.), російсько-українські маневри можна вважати не тільки миротворчими, а й просто військовими навчаннями двох країн, що розв'язують завдання колективної оборони морських рубежів». Далі йде причинно-наслідковий аналіз вищевикладеного. Автор називає дві основні причини, за якими «Фарватер-97» можна вважати військовими маневрами. Поперше, «обидві слов'янські країни стурбовані зростанням військово-морської могутності Туреччини». По-друге, «ВМС України перебувають у зародковому стані. Без методичної, навчально-бойової і технічної допомоги Чорноморського флоту становлення ВМС України може затягнутися»...

Напередодні навчань перший заступник міністра оборони України генерал-полковник Іван Біжан, він же — керівник навчань «Фарватер-97», прокоментував публікації російських засобів масової інформації з приводу спільного морського заходу:

— «Фарватер» і за метою, і за завданнями — навчання миротворчі. А те, що пишуть деякі російські ЗМІ, нехай залишається на їхній совісті. Під час навчань справді плановано бойові дії — стрільби, пуски. Але вони не входять у рамки програми «Фарватеру». ЧФ і ВМС одночасно виконуватимуть, так би мовити, завдання, продиктовані їм навчальними планами бойової підготовки. Щодо висадження десанту морської піхоти на берег, то про це не йтиметься, бо навчання мають миротворчий характер.

Генерал-полковник Іван Біжан спростував чутки про стовідсоткове фінансування навчань російською стороною. Розплачуватиметься кожен за себе. Україна спеціальних грошей на цю акцію не виділяє, фінансування відбувається в рамках військового бюджету Збройних сил плюс заощаджені резерви. Так, від «Сі бризу» залишилися невикористані запаси пального, на якому частина наших кораблів, що досі перебувають у Севастополі, вирушить до місця базування в Донузлав. До речі, дорогою виконають бойові навчальні завдання. Отаке економічно вигідне поєднання приємного з корисним.

Заступник міністра оборони України вважає, що міжнародні навчання «Сі бриз-97» були надто політизовані, або притягнені (за вуха) до політичної ситуації. Іван Васильович, який не змінив професію на час маневрів, а залишився професійним військовим, керівником спільних навчань, переконаний, що «Фарватер-97» — навчальний миротворчий захід ВМС України і ЧФ Росії. І не більше...

Георгій ВОРОТНЮК, «Голос України»

Хліб як предмет спекуляції. Політичної

Спростування тижня

Відомо, що під час недавніх Днів Одещини в Києві голову Одеської обласної держадміністрації, голову облради Руслана Боделана було нагороджено відзнакою Президента України — орденом «За заслуги» III ступеня. За значний особистий внесок, сказано в указі, в соціально-економічний розвиток області. Хтось нагородженого привітав, а хтось... заволав: «За що? Недостойний!». В «недружніх» ЗМІ — і місцевих, і столичних — почали перераховувати і справжні, й, здебільшого, вигадані упущення, в яких, мовляв, винен передусім перший керівник області.

Особливо напирали на село: там, буцімто, повний розвал. Що ж, в аграрному секторі Одещини, як і всієї країни, становище справді складне — це всім відомо. Але ж у Причорномор'ї — не найгірше. Скоріш — навпаки. Бо ніяк не спростуєш, що тут нинішнього року одержали найвищий урожай зернових, що валовий збір їх сягнув 3 мільйонів тонн — такого показника не має жодна область. Так, цього не спростуєш, а замовчати можна.

Й натомість використати отакий, скажімо, «аргумент»: на Одещині, мовляв, найдорожчий в Україні хліб. Били, як мовиться, під дих, бо за нинішньої грошової скрути це мало б, безперечно, настроїти людей проти керівника області. Я сам щодня купую для сім'ї хлібобулочні вироби, витрачаючи на це помітну частку сімейного бюджету, тож не міг не стривожитися: чи то справді так? Чому мушу платити за щоденний незамінний продукт харчування більше, ніж мешканці, скажімо, Вінниччини, Миколаївщини, інших сусідніх областей?

Вирішив вдатися до офіційних даних не місцевої статистики, а столичної — так, подумалося, буде певніше. Відділ ціноутворення на продовольчі товари Міністерства економіки України — надійне джерело? Вважаю, що так. Отож, його дані. Хліб із борошна пшениці вищого сорту: роздрібна ціна за кілограм в Одеській області — 1,11 гривні, в сусідів-миколаївців — 1,16, вінничан — 1,22, загалом по Україні — 1,12 гривні. Хліб із борошна пшениці першого сорту: на Одещині — 0,84 гривні, Миколаївщині — 0,90, Вінниччині — 0,88, у середньому по країні — теж 0,88 гривні. Нарешті, хліб із суміші борошна з пшениці та жита: в Одеській області — 0,72 гривні, Миколаївський — 0,94, Вінницький — 0,79, по Україні — 0,78 гривні.

Отака статистика. Виходить, ні я особисто, ні мої земляки за хліб аніскільки, коли порівняти з іншими, не переплачуємо. Навпаки ще й економимо.

Це щодо хліба. Ну, а коли казати про справи на Одещині загалом, то тут пошлюся на думку не Президента України, який її висловив у своєму указі, а Голови Верховної Ради України Олександра Мороза, котрий після відвідин виставки, влаштованої одеситами в столиці, сказав: «Мені сподобалося, що одесити в нинішніх непростих економічних умовах вишукують можливості організувати власне виробництво... Потужно представлено агропромисловий комплекс. Це робота на перспективу...».

Одеська область.

Оксана ТЕЛЕНЧІ, «Голос України»

Ліки проти зневіри та інфарктів

Кредит для соціальної стабільності

У ТІ ЧАСИ, коли радіоелектронна галузь ще не «лягла кістьми», а була своєрідною візитівкою області, «Електрон» справедливо вважали еталоном технічних новацій і соціальної стабільності. Згодом саме цьому підприємству випала роль піонера, що прокладав колію у приватизаційних, ринкових процесах, обабіч котрої вишикувалися і лаври, і терни. Коли чотири роки тому створили Національну раду з соціального партнерства, до її складу запросили і президента ВАТ «Концерн-Електрон», президента Об'єднання підприємницьких організацій Львівщини Віктора РИБИНКА. І знову довелося прокладати першу колію.

Наша газета неодноразово порушувала питання про соціальне партнерство в Україні, про його перспективи. Сьогодні продовжуємо цю животрепетну тему. З погляду сучасного промисловця.

— Вікторе Олександровичу, ви належите до тих «зубрів» директорського корпусу, які останніми роками є об'єктами особливої уваги і верхів, і низів. Сьогодні, приміром, вам шанобливо тиснуть руку президенти держави (спочатку — Радянського Союзу, потому — України), а завтра попід вашими вікнами юрба кричить «Ганьба!». Деякі політичні структури записують вас до списку «червоних директорів» і протиставляють директорам-патріотам. Утім, незабаром і патріотів також скидають з п'єдесталів. Які опорні точки соціальної стабільності ви можете назвати, резюмуючи етапи нашої перманентної соціально-економічної революції?

— Хоч як би ми апелювали до об'єктивних реалій історичного процесу, до неминучості кризових явищ, їх творять homo sapiens, а отже, є з кого і за що питати. Принаймні, так мало б бути. Ми досі не збудували той круглий чи трикутний стіл переговорів, хоча добрі наміри задекларували ще 1992 року. Погляньмо правді у вічі. Нині трипартизм має такий вигляд: влада — в президії, директор-роботодавець — на килимі (найчастіше в ролі хлопчика для побиття), а трудівники разом із профспілками оббивають пороги високих кабінетів або формують пікети. Ось і тепер кілька сотень дрібних підприємців Львівщини вирушили до Києва пікетувати Верховну Раду, шукати захисту своїх прав.

Згадайте ті ганебні для Львівщини робітничі самосуди, коли юрба (язик не повертається назвати її трудовим колективом) брала директорів «під арешт». Так було на «Кінескопі», на Бориславському фарфоровому заводі... До речі, коли директора останнього підприємства після річного судового марафону поновили на посаді, той самий колектив зустрів його... оплесками. Але що з того? Завод уже поруйновано, тут «правила бал» новоявлена профспілка «Воля», яка оголосила Василя Биня «червоним директором» і заповнила вакуум своєю людиною. Руйнації можна було уникнути, проте місцева влада самоусунулася від розв'язання конфлікту. Поки що критерії оцінювання «хороших» і «поганих» директорів розмиті, а тому вони нерідко стають заручниками ситуації. Скажімо, директор, який не скорочує штати, має імідж «доброго». Чи завжди виправданий такий гуманізм? Чи не продиктований він інстинктом самозбереження керівника? Нині ми випускаємо телевізори шостого покоління, і їх виробництво потребує лише десяту частину тих людей, які працювали раніше. Отже, скорочення продиктоване об'єктивними реаліями, і це треба пояснювати людям так, щоб не породжувати ворожнечу.

Чи є добрим директор, який утримує соціальну сферу? На перший погляд, начебто так. Але ця сама соціальна сфера на шиї підприємства обертається високою собівартістю продукції. І нерідко такою високою, що продукція стає недоступною для споживача. Отже, немає збуту. Хто виграє? Якби працювала рада з соціального партнерства, ці питання не залишалися б відкритими. А точкова соціальна стабільність на окремо взятому підприємстві — не довговічна. Це видно на прикладі «Електрону».

— Соціальне партнерство тільки-но зароджується. Які камені спотикання бачите на його шляху?

— Болючим самообманом є так зване приховане безробіття, зокрема відпустки за власним бажанням без збереження зарплатні. Адже підприємство за кожного свого працівника сплачує податки! Трагікомічними є ситуації, коли молоді мами приходять до директора «паралізованого» підприємства і вимагають свої законні декретні. А звідки взяти кошти? І як пояснити це жінкам? Зрештою, чому директор, а не Фонд соціального страхування має розв'язувати цю проблему? Об'єднання підприємницьких організацій Львівщини (ОПОЛ) разом із об'єднанням профспілок свого часу підготувало пропозиції стосовно співпраці сторін трипартизму, зокрема, щодо погодження рівнів зарплатні та скорочення робочої сили. Але у третьої сторони — влади — так і не дійшли руки до такої співпраці. Нинішня облдержадміністрація більш активна. І ми сподіваємося, що рада з соціального партнерства таки запрацює.

— Як розв'язує окреслені проблеми ВАТ «Концерн-Електрон»?

— Ми були піонерами реструктуризації виробництва, внаслідок якої утворено 60 самостійних підприємств, і лише одне з них спеціалізується на виробництві телевізорів. Усі структури товариства шукають себе на ринках праці, збуту, що дає кожному трудовому колективові шанс на виживання. Ось кілька прикладів. Наш пластмасовий цех реорганізували в самостійне виробництво, яке нині виконує велике замовлення фірми «Кока-Кола», а в перспективі має намір обладнати провідні стадіони України індивідуальними пластмасовими кріслами, як це запроваджено в усій Європі.

Поки що такі крісла виготовляють лише за кордоном. На базі нашого Дрогобицького заводу буде створено спільне українсько-німецьке підприємство з переробки пластмасової сировини — використаної тари, упаковок тощо. Їх утилізація вже виростає у проблему державної ваги. Новоутворене СП «Вебасто-Електрон» виготовляє обігрівачі для дизельних двигунів, зокрема й на замовлення Львівського автобусного заводу. На базі Міжгірського заводу працює ряд підприємств з розливу мінеральних вод.

Значну частину соціальної сфери — стадіон «Україна», спортбазу, дитсадки — передали на баланс міста.

Усі ці проблеми — типові для більшості підприємств, і самотужки вирішувати їх надто складно. Об'єднавшись у раду з соціального партнерства, ми значною мірою зменшимо соціальну напругу. А масові походи до перших осіб під гаслами на кшталт «Хліба і праці!» нічого, як бачимо, не дають. Окрім зневіри внизу та інфарктів нагорі...

Львів.

Людмила МЕНЖУЛІНА, «Голос України»

Не спокушатимемося, панове!

Україну проголосили інвестиційно привабливою. І одне лише це, нібито, вже спричиняє «шелест» грошей, а не порожню балаканину довкола економічних проектів в галузі енергетики, телекомунікацій, машинобудування, розвідки, видобутку і транспортування нафти, газу та іншої мінеральної сировини.

Нотатки з приводу

А зроблене останнім часом для покращання іміджу країни як серйозного бізнес-партнера, спроможного забезпечити прибуткову «роботу» іноземних грошових вкладень, порівнюють чи не з революційним переворотом у свідомості й поведінці представників наших владних структур. Та й що казати — товкли, товкли роками, як воду в ступі, те саме питання: пускати чи не пускати акул капіталізму в тихі економічні води України? І раптом, на тобі — одразу вирішили!

Чого б це?

У заключному слові на засіданні Консультативної ради з питань іноземних інвестицій Президент України Леонід Кучма пояснив так: інкубаційний період становлення в Україні сприятливого інвестиційного клімату головним чином завершився. З'явилися потрібні об'єктивні і суб'єктивні умови для того, щоб і нам, і інвесторам діяти якомога рішучіше.

За достатньої і постійно вдосконалюваної законодавчої бази, вжитих заходів щодо стабілізації національної валюти і тих, що вживаються, а також за умов входження країни в період активної інвестиційної приватизації це загалом виправдано. Особливо важливо останнє, бо процес роздержавлення, по суті, ще не торкався великих стратегічних об'єктів, що викликають особливий інтерес у потенційних вкладників грошей.

А грошей для динамічного розвитку вітчизняної економіки, на думку Прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка, який також виступив з промовою перед членами Консультативної ради, треба досить багато: від 40 до 50 млрд. доларів. Щороку потреба становить 7—8 млрд., тоді як реально вкладено в українську економіку ледь помітний мізер — близько двох мільярдів доларів.

Тому й немає іншого виходу, як «кувати копійку» разом з фінансовими і промисловими велетами Заходу і Сходу, що не приховують бажання заробити, але цілком спроможні навчити цієї премудрості наших промисловців і підприємців. Ось, власне, й увесь секрет «об'єктивних і суб'єктивних умов». Але це, як розуміє читач, вже авторський «ліричний відступ»...

Та поки «кулуарно» обговорюють перші кроки в заданому напрямі, поміркуймо над принциповим питанням: а наскільки вірний самий напрям і чи приведе він до бажаної мети? Тобто, перефразовуючи знаменитий поетичний рядок, чи справді «всі гроші в гості будуть до нас?»

Радник Голови Верховної Ради з економічних питань Віталій Мельничук з цього приводу висловлює серйозні сумніви. Він вважає, що нині довкола теми залучення іноземних інвестицій більше спекуляцій, ніж конкретної, плідної роботи. Спекуляції народжуються на зіткненні двох моментів: вочевидь потенційної інвестиційної привабливості України і прихованої неможливості цей потенціал реалізувати. Простіше кажучи, ситуація така. З одного боку, Україна, безперечно, приваблива країна для вкладення капіталу, бо географічно розташована дуже вигідно (є вихід до моря, повітряні і наземні магістралі), займає значну площу і досить щільно заселена. Тут висококваліфікована (і навдивовижу дешева!) робоча сила, добра сировинна база (різноманітні корисні копалини) і досить розвинута промислова інфраструктура.

Але, з іншого боку, чи зможе тут працювати інвестор так, як потрібно на нинішньому етапі Україні і як хотілося б самому бізнесменові? На додаток до позитивних чинників, перелічених Президентом на Консультативній раді, можна було б назвати і систему управління фондовим ринком, що активно формується в нашій країні. Проте все це далеко не головні умови вкладення в українську економіку іноземного капіталу. Та й капіталу, за підрахунками фахівців, потрібно не 7—8 млрд. доларів щороку, а не менше 9,5—10 млрд., причому протягом десяти років (за аналогією з економікою США, в яку інвестують протягом останніх 10 років близько 7 тис. доларів на кожного зайнятого).

Нам, щоб досягти на душу населення обсягів ВВП хоча б удвічі нижчого, ніж у США, треба вкласти в економічну і соціальну сфери не менш як 96 млрд. доларів. Тому суми в 1,5—2 млрд. обіцяних нині деякими компаніями вкладів сприймаються щонайменше як несерйозні.

І не треба боятися, що величезні гроші в Україну не прийдуть. Прийдуть, коли розумно поставимося до свого споконвічного і напрацьованого попередніми поколіннями багатства, про яке йшлося вище. Тільки інвестиційні залучення мають бути прямі, під конкретні проекти і, звичайно, не «з рук» різних міжнародних фінансових організацій. До речі, чиновники, з обох боків, готові змагатися саме за такі гроші, які в підсумку «осядуть» десь в установах (у чиїхось кишенях) і повністю ніколи не надійдуть за прямим призначенням.

Наявний нині режим інвестиційної і господарської діяльності в Україні зобов'язує іноземних бізнесменів, які тут працюють, підкорятися національному законодавству. Але коли для вітчизняного (внутрішнього) інвестора ведення бізнесу в Україні пов'язано з безліччю труднощів (через постійні порушення законів з боку можновладців), то чому ж іноземцям має бути краще, легше?

— «От вам і вся привабливість!» — неважко підсумувати кожній хоч трохи спостережливій людині навіть не пов'язаній з бізнесом. А бізнесмен на додачу наведе багато прикладів чиновницького рекету і надмірного ризику під час провадження справ через повсякчас змінювані «правила гри».

У цьому зв'язку можна пригадати, як місяць тому представники малого і середнього бізнесу біля стін Верховної Ради і Кабміну відстоювали свої права. Вони не вимагали зменшити податки тощо. Просили одного: **не змінювати вже прийняті закони, що стосуються підприємницької діяльності,** бо будь-які зміни у нас тільки зашкодять.

Невже цього не бачать представники виконавчої влади, які весь час ініціюють зміни до законів? Складається враження, що не лише бачать, а й діють цілком свідомо. Щоб тримати всіх у чорному тілі.

От і тепер Верховна Рада має розглядати цілий пакет запропонованих Кабміном змін до податкового законодавства. Ніби з їхнім прийняттям бюджет поповниться...

Наповнюватиметься він тоді, коли зміниться на краще головний економічний показник — виробленого валового внутрішнього продукту. Світовий досвід свідчить, що гроші, образно висловлюючись, ідуть до грошей. Іноземні інвестиції йдуть лише в ті економіки, що в розквіті. Тобто, доки не розпочнеться в Україні економічне зростання, казати про інвестиційну привабливість — пусте.

Виходить такий ланцюжок: **лише за сприятливих умов для національного бізнесу можливе економічне зростання, а на цій основі — реалізація потенційної інвестиційної привабливості України.** Наскільки це реально? Питання скоріше політичне, ніж економічне. Проте економісти, які дотримуються саме такої схеми і відкидають порожні декларації на кшталт «Ми готові, везіть гроші!», дивляться на ситуацію з оптимізмом. Стверджують, що вона обов'язково зміниться на краще. Але не сама собою, а завдяки активній громадянській позиції людей, котрі живуть в Україні. Тож справа за дрібничкою.

«Ми зберегли гідність під дулами танків. І збережемо її за переговорним столом»

(Початок на 2-й стор.).

— Чим ви самі пояснюєте цю блокаду?

— Це «оригінальний» спосіб примусити Абхазію піти певною мірою на умови Грузії і більшою — на умови самої Росії. Якщо Абхазія матиме більше прав, аніж хтось собі уявляє, то це стане поганим прикладом в аналогічних ситуаціях. А взагалі-то жахливо. Ті, хто влаштував «ізоляцію», фактично не просто заважають нам ставати на ноги, а й не дають можливості розв'язати проблеми біженців. (Я не маю на увазі тих, хто підняв зброю проти Абхазії. Повторював і повторюватиму: на них імунітет не поширюватиметься.) Ми дуже сподіваємося, що блокада — явище тимчасове, яке просто затяглося «у часі і просторі»...

Незважаючи ні на що, розбудова абхазької державності триває. Ми, слава Богу, зберегли Батьківщину, живі самі і робимо все можливе, щоб ліквідувати наслідки війни: за підрахунками, матеріальні збитки становлять близько 2 мільярдів доларів — це не рахуючи того, що було вивезено з території республіки під час війни. Знаєте, за єдності всього багатонаціонального народу, всіх тих, хто вистояв перед ураганом, можна все подолати. Якщо ми перемогли у війні, то вже напевне переможемо в мирі. Нас ніхто не поставить на коліна. Ми не раби, і ніколи не були ними. До речі, одна з особливостей абхазького народу — він не зазнав кріпосного права, і тому в нас у генах немає бацили холопства.

— У багатьох засобах масової інформації популярна версія майбутнього облаштування Абхазії: маленька держава не зможе вижити самостійно, тому весь абхазький народ так одностайно прагне возз'єднання з Росією...

— Ваш натяк зрозумів. По-перше, Абхазія не така вже маленька. Багато держав, які є членами ООН, поступаються нам за територією і кількістю населення. До речі, маленькі держави легше керовані. По-друге, ми маємо все необхідне для «самостійного плавання»: ресурси, туризм і, головне, людей, які вміють і люблять працювати. Ми могли б і деяким великим державам подати приклад нормального людського існування...

(Владислав Григорович дипломатично обійшов мій «натяк». Ті, хто міг дозволити собі недипломатичну розкутість — прості абхази та інші представники «багатонаціонального народу», — здебільшого відповідали прямо: «Яке возз'єднання? Ви проходили через кордон? Бачили? Краще вже мати справу з грузинами, ніж з росіянами...»)

— Після тривалої перерви ви приїхали до Тбілісі. Телекамера великим планом показала ваше рукостискання з Едуардом Шеварднадзе. Скажіть, будь ласка, що ви відчували в той момент, коли простягували руку вчорашньому противникові номер один?

— Політика і почуття — речі діаметрально різні. Як у людини в мене можуть і повинні бути свої сентименти. Як політик я керуюся інтересами справи, інтересами свого народу. Розумієте, заради цього я готовий зустрічатися, обговорювати, тиснути руки, люб'язно усміхатися — все, що завгодно, аби миром розв'язати всі конфліктні проблеми. Війна рано чи пізно закінчується, і треба шукати іншу мову. Це розуміємо ми. Це розуміють вони. Принаймні, на словах. Чужим болем переймаються тоді, коли, даруйте, на власній шкурі відчувають щось подібне. Якби якогось нечудового дня до Тбілісі ввійшли чиїсь танки, вони краще зрозуміли б абхазів. Ми не відмовлялися і під час війни, і нині від мови переговорів, від спільного розв'язання всіх проблем у наших відносинах. Але це повинні бути гідні умови для нашого народу. Якщо ми під дулами танків зберегли свою гідність, то збережемо її і за переговорним столом.

— Та, очевидно, межі гідності по-різному вимірюють у Тбілісі й Сухумі? З яких питань ви досягли єдиної думки і з яких не підете на компроміс?

— Найголовніше — ми підписали заяву, в якій обидві сторони зобов'язалися, що єдиною «зброєю» у наших відносинах буде стіл переговорів. Абхазія виступає за рівноправність із Грузією: до речі, це не наша «примха», а принцип, закладений у Статуті ООН, — визнання рівноправності великих і малих за чисельністю народів. Ми не відмовляємося від якогось об'єднання, це реалії, але в ньому Абхазія повинна мати таке саме право голосу, як і Грузія. Від цієї умови ми — ні на крок. Є коло повноважень, яке ми готові здійснювати разом. Якщо складуться справді рівноправні відносини, порозуміння між нашими республіками налагодиться. Гадаю, така умова не ущемлює інтересів Грузії, вона, може, не подобається тим, хто не позбувся колоніального мислення. Але це не наша проблема. Я сказав у Тбілісі панові Шеварднадзе: «Абхазія ніколи не переможе Грузію — надто нерівні в нас сили. Але й Грузія ніколи не переможе Абхазію. У нас достатньо сил, щоб відбитися»...

— Як ви гадаєте, якби президентом Грузії залишився Звіад Гамсахурдіа, сценарій відомих подій розвивався б інакше? Звіадисти розповідають, що їхній президент засудив вторгнення військ Держради в Абхазію і назвав конфлікт не грузино-абхазьким, а війною режиму Шеварднадзе з Абхазією.

— Звіад Гамсахурдіа справді засудив своїх земляків — у перший день війни він звернувся із словами підтримки до абхазького народу. Це було. Але так само не викреслити іншого факту — саме за правління Звіада почалася війна проти Південної Осетії. Тут інше треба сказати. У поваленні законного всенародно обраного грузинського президента винні самі грузини. Братовбивча війна завдала їм багато лиха. Той, хто почав війну з Абхазією, хотів вивести з розколу суспільство, об'єднавши його довкола образу ворога. Не вийшло.

— Багато дискусій точиться довкола питання про виведення російських миротворчих сил. Їх відсутність обернеться трагедією для Абхазії?

— Трагедії не буде, хоча ми вдячні Росії за те, що в тяжку годину її миротворчі загони стали у зоні конфлікту. Чи потрібні нам тепер російські або інші миротворчі війська? Це залежить від функцій, що їх вони тут виконують. Якщо мета — не допустити розгортання нової війни, — щиро дякуємо. Якщо ці війська уявлятимуть собі інші функції, наше рішення буде однозначним: до побачення. Коли між Грузією і Абхазією буде досягнуто твердих домовленостей, то російські миротворці самі з задоволенням підуть із зони конфлікту: ви знаєте, що хлопці тут гинуть від рук диверсантів.

— До речі, про диверсантів. За вашими даними, якщо можна відверто, слід «білого легіону» тягнеться до Тбілісі чи... Москви?

— Я справді скажу відверто: гадаю, Москва тут ні до чого. Адже за час перебування її миротворців тут загинули 49 російських солдатів. Я впевнений, і наші дані це підтверджують, що «білий легіон» — породження Служби безпеки Грузії. Ми знаємо прізвища командирів, місця дислокації диверсійних підрозділів. Знаємо навіть, коли вони збираються у Тбілісі, про що доповідають... Ми справді багато що знаємо. Можна було б у відповідь на «білий легіон» створити легіон іншого кольору: Грузія більша — там ширші можливості для аналогічних дій. Але це шлях до війни. Думаю, це починають розуміти і в Тбілісі. На останній зустрічі в Сухумі ми підписали комюніке, де сказано, що сторони вживатимуть спільних заходів проти диверсійних груп.

— Кожна війна залишає по собі не лише руїни в містах і селах — вона руйнує душі людей. Як вам здається, традиційні чесноти абхазів зазнали великої шкоди?

— Звичайно, наслідки воєнного лихоліття даються взнаки — народ особливо страждає від браку робочих місць. Людина, яка не має роботи, — завжди проблема для правоохоронних органів. На жаль... Тільки час може залікувати рани — і фізичні, і моральні. Ми робимо все, щоб наш народ повернувся до джерел абхазької традиційної культури, моральності. Якщо зможемо краще підтримати його в плані економіки на цьому шляху, відбудеться повна реабілітація. Я вірю, що ми доживемо до тих благословенних днів.

(На порушення споконвічних абхазьких чеснот нарікало багато моїх знайомих. Від руки мародерів загинув два роки тому юний телеоператор, з яким ми об'їздили «гарячі точки» на Латському напрямку. Став мародером інший наш «гід» по війні. Немає роботи, немає грошей, розбита квартира...)

— Тільки-но один з ваших охоронців запитав мене, чи люблять в Україні Кучму. Важке запитання... Але помітила, що в Абхазії на подібне легко знаходять відповідь. Одностайна любов до президента Ардзинби, даруйте, не просто дивує — трохи шокує... У вас що, нема опозиції?

— Любов часто не буває вічною. Не впевнений, що всі так однозначно добре до мене ставляться, ви просто натрапляли не на тих «респондентів». Але більшість справді ставиться до мене нормально. Напевно, тому, що ще свіже у пам'яті все пережите нами, коли всі ми були на волосинку від загибелі.

Що ж до опозиції, то я вважаю: навіть якби її не було, треба було б створити самим. Річ у тім, що саме розумієш під поняттям «опозиція». Якщо певну силу в суспільстві, яка бачить зовсім інакший шлях розвитку, то, справді, такої опозиції в мене немає. Є люди, і слава Богу, які думають інакше, ніж я: президент, як кожен смертний, монополією на істину не володіє. Я в своєму оточенні вислуховую зовсім протилежні точки зору і рішення часто знаходжу на зіткненні різних думок.

— На Північному Кавказі популярна ідея створення єдиного кавказького дому. Вам імпонує «єдиний дах»?

— Ой, це мені трохи нагадує комунальну квартиру. Хоча я розумію, що народи Кавказу повинні насамперед порозумітися між собою. До речі, події в Абхазії — один із небагатьох прикладів, коли вперше з часів Шаміля народи об'єдналися, щоб відстояти свободу своїх братів.

— Пане Ардзинба, даруйте, це справді один із небагатьох прикладів. Я змушена поставити тоді ще одне запитання, котре, як мені уже тут сказали, не дуже тактовне. А чому Абхазія не підтримала своїх братів — чеченців? Я знаю, що серед них є багато «героїв Абхазії», але тут, у вас, не зустрічала «героїв Чечні».

— Я не можу сказати, що не підтримали. Коли певні сили в Москві готувалися до чеченської кампанії, мені запропонували від імені Абхазії схвалити «наведення конституційного ладу». Я рішуче виступив проти цього на всіх зустрічах у Москві з високопоставленими керівниками: доводив, наскільки таке «наведення» шкідливе насамперед для самої Росії. Крім того, напередодні введення військ у Чечню я написав звернення до Бориса Єльцина, в якому просто благав його розв'язати проблеми мирним шляхом і навіть пропонував свої послуги посередника. Моє звернення оприлюднили в перший день війни. Абхазький народ співчував чеченцям, які так активно підтримали нас під час нашої війни. Але ситуація у самих тоді склалася надзвичайно серйозна. Якби наші добровольці масово переходили перевали, в Абхазії неодмінно спровокували б збройний конфлікт. Це так.

Я знаю, що окремі добровольці брали участь у воєнних діях на території Чеченської Республіки і заслужили там високу оцінку. Тому я аж ніяк не болісно сприймаю ваше запитання і не вважаю його неделікатним.

— Це правда, що Дудаєв, розуміючи незавидне становище Абхазії і не бажаючи «підставити» її, двічі звертався до вас із проханням не надсилати добровольців?

— Джохар Дудаєв під час війни до мене не звертався, у нас не було жодних контактів. Але конкретні польові командири справді просили абхазів залишатися вдома.

(Відчувалося, що мої «чеченські питання» абхазам таки дошкуляють. Кілька разів мене, щоправда, «поставили на місце»: «Я воював там». Але здебільшого вдавалися до затяжних пояснень на тему: «А ви знаєте, що коїлося тоді у самій Абхазії? Та тут знову стояв запах пороху». І тільки тезко Басаєва, легендарний тут танкіст Шаміль, опустив долу очі: «Не питайте мене про нашу найбільшу національну ганьбу».)

— Скажіть, коли росіяни відмовили вам у візі на поїздку до Грозного на інавгурацію президента Масхадова, це не зачепило вашої не просто чоловічої — національної гідності?

— О, це не перший випадок, коли мене «не пущают» за Псоу. Я вже звик до цього, як до укусів комара. Напевно, бояться, що світ дізнається правду про Абхазію, переконається, що ми — нормальні люди, а не дикі горці. Можна не пускати мене, когось іншого. Можна не пускати весь народ. Але правда, на щастя, візи не потребує і зможе оминути пильних прикордонників хоч на Псоу, хоч в іншому напрямку.

Інтерв'ю взяла
Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото автора.

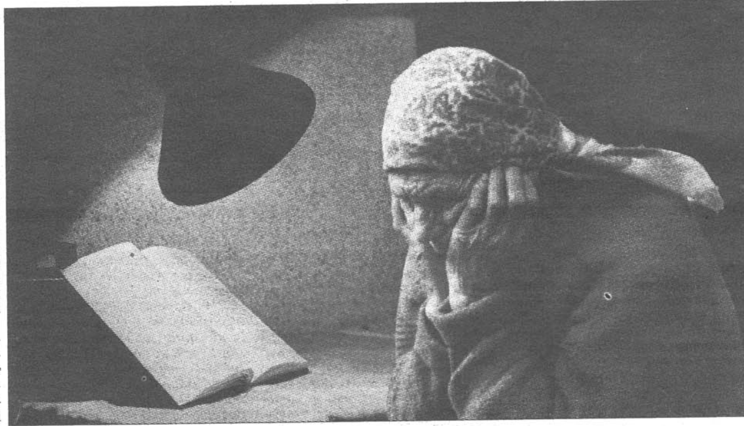
Аркуш синього паперу — обгортка шкільного зошита — списаний старечим почерком. Правила хорошого тону не велять читати чужі листи. Та саме це я пропоную зробити зараз. Лист однієї бабусі до далеких знайомих. Ім'я автора нехай залишиться невідомим. А от зворотну адресу назву: Донецька область, місто Білицьке, будинок для престарілих. На конверті дата: 5 березня 1997-го.

Ліна КУЩ, «Голос України»

«НА ТОБІ, НЕБОЖЕ», або Будні відомства з великої літери «Г»

«Дорогі мої, мені, звичайно, не по собі, але я відверто повідомляю, що в мене життя зараз дуже важке. І нема кому допомогти. Годують дуже погано, хліб — норма 300 грамів, а все інше – «баланда». Болячок у мене не перерахувати. Тут ніяких ліків, до лікарні не потрапиш, самі знаєте, який час. Мені вже 64 роки, а ось Бог не забирає. Я б зараз померла, але немає смерті. Дівчата мої, мені незручно, але я у вас попрошу милостиню, чогонебудь домашнього, бандерольчик пришліть. Я за вас буду Бога молити і сестричку пом'яну на Великдень, і, може, вволю душу заспокою — наймся...»

Наприкінці минулого року комісія з депутатів Червоногвардійської районної ради міста Макіївки навідалася до Макіївського психоневрологічного будинку-інтернату № 2. Приводом для візиту стала перевірка готовності закладу до зими. Однак глибше вникаючи у стан справ, депутати змушені були дещо відхилитися від безпосередньої мети. Втім, усе по порядку.

Керівництво обласного управління соціального захисту населення централізовано придбало у посередників картоплю для кількох будинків-інтернатів області. Обсяги закупок були такі, що вистачило б на всю зиму. Наміри найгуманніші, але вийшло у точній відповідності до приказки «на тобі, небоже...»

До Макіївського будинку-інтернату № 2 було завезено понад 25 тонн картоплі, вміст відходів у якій становив 40 — 50 відсотків. Простіше кажучи, овочі були напівгнилими і лежати аж ніяк не могли. Але начальник облуправління соціального захисту Лідія Дроздова розпорядилася: товар прийняти. Усвідомлюючи, що діють наперекір волі начальства, співробітники інтернату все ж відмовилися беззаперечно виконувати «вищестоячу» вказівку. Складені на місці акти недвозначно свідчать: якість овочів не витримувала ніякої критики. В останньому мали можливість особисто переконатися члени депутатської комісії. Очевидці розповідають, що то було видовище не для людей із слабкими нервами.

Для тих, хто не в курсі, поясню: проблеми із придбанням картоплі минулої осені на Донеччині не було. Спритні комерсанти приганяли фургони просто у двори, а на «найкрутіших» базарах ціна одного кілограма становила 30 — 35 копійок. Припускаю, що керівництво управління соцзахисту по базарах не ходить і вдалося до пошуку постачальників за сотні кілометрів виключно в інтересах підопічних. Та не треба бути випускником Гарварда, аби знати, що оптова ціна і ціна роздрібна — дві великі різниці. Картоплю ж, привезену до Макіївки з Київської області, придбало облуправління соціального захисту по... 32 копійки за кілограм. Без сертифіката якості і напівгнилу. Партія аналогічного товару з Рівного надійшла взагалі без означення ціни.

— Годувати людей такою картоплею неможливо, — стверджує голова Червоногвардійської районної ради народних депутатів Анатолій Костюченко. — Коли депутатська комісія виявила цей факт, ми направили обуреного листа до обласної держадміністрації. Як так, придбати за гроші обласного бюджету гнилу картоплю, причому за цінами аж ніяк не нижчими за ринкові?

Але, виявляється, відмовитися від «подарунку» не так просто. Аналіз, що його провів райфінвідділ за дорученням виконкому, показав: керівництво обласного управління соціального захисту населення постійно практикує метод насильницького централізованого завезення в заклади області бензину, обладнання, медикаментів і продуктів харчування, як правило, за цінами, що перевищують роздрібні, низької якості і... без крайньої потреби. Розраховуються ж за все в кінцевому підсумку самі будинки-інтернати, яким просто знижують обсяги фінансування на відповідну суму.

Наприклад, через Старомихайлівський будинок-інтернат облуправління придбало велику партію ліків, частина яких потрапила до Макіївського будинку-інтернату № 2. Ступінь «благонадійності» читач може оцінити сам: більшість названих медикаментів для лікування психічно хворих не використовують, а їхня ціна у 2—5 разів перевищила роздрібну ціну аналогічних препаратів у районній аптеці. Так само несподівано «звалилися» на будинок-інтернат закуплені централізовано й абсолютно не потрібні тут чотиривідерні каструлі.

«Керівництво головного обласного управління соціального захисту населення примушує підвідомчі заклади закупляти непотрібні товари, товари за завищеними цінами і продукти харчування не безпосередньо у виробників, а у посередницьких комерційних структур, розбазарюючи кошти обласного бюджету». Це цитата з листа, підписаного головою Червоногвардійської райради Анатолієм Костюченком і завідуючою райфінвідділом Тамарою Буряк і надісланого до обласної держадміністрації заступнику голови Віталію Лобасу з проханням розібратися в ситуації.

Перевірку за фактами, викладеними в листі, було доручено зробити КРУ Міністерства фінансів у Донецькій області. Зі своїм завданням контролери впоралися досить швидко. Та коли справа дійшла до акта, представники облуправління соціального захисту відмовилися ставити підписи, не погодившись із висновками. Було створено нову комісію, на цей раз — із представників обох сторін. Ревізія тривала сім місяців. За цей час злощасна картопля, з якої все й почалося, згнила остаточно. А мешканці будинків-інтернатів опинилися на напівголодному пайку.

Оперативніше діяло Макіївське фінуправління, яке за завданням Міністерства фінансів провело ревізію в психоневрологічному будинку-інтернаті. Її підсумки збіглися з результатами депутатської перевірки і підтвердили: обласне управління соціального захисту нав'язувало закладу дорогі й непотрібні продукти і медикаменти. Зрозуміло, робилося це не в одному інтернаті — а їх в області вісімнадцять. І також зрозуміло, що керівництво управління не зацікавлене, аби подробиці угод з посередницькими структурами стали відомі широкому загалу. «Начальству видніше» — такий принцип панував при закупівлі бензину, ліків, продуктів і т. ін. Причому, вибір робився не на користь обласних структур типу «Фармації», а на користь маловідомих посередників.

У випадку із гнилою картоплею соцзабезівське керівництво не мучилося докорами совісті і... вліпило по догані директорам тих будинків-інтернатів, куди овочі потрапили. Та цим не обмежилися. Найкращий захист — це напад, і обласне відомство направляє до Макіївського будинку-інтернату власну перевірку. Згодом ще одну. Потім ще. Тільки цього року їх було шість. Результат нульовий. У районі щиро дивуються такій настійливості.

— Будинок-інтернат був постійним головним болем, поки директором там не стала Ніна Петрова, — говорить голова Червоногвардійського райфінвідділу Тамара Буряк. — Ніна Миколаївна зуміла дати лад і підтримує порядок у цьому закладі.

У складі облуправління соцзахисту діє контрольно-ревізійна група. Свого часу такі групи в усіх бюджетних установах було ліквідовано, а їхні функції передано КРУ Мінфіну. Але соцзабез свій підрозділ відновив. Утримується він, між іншим, за наші з вами кошти — кошти податкоплатників. І гроші витрачаються на вітер — один і той самий заклад перевіряють невпинно, а інші за таких умов пильного ока позбавлені.

А таке «око» не завадило б і тому самому Червоногвардійському будинку-інтернату, де торік із 4000 гривень, виділених для погашення заборгованості за продукти харчування, за нецільовим призначенням витрачено 3350 гривень. Чи Дружківському будинку-інтернату, керівництво якого теж не за призначенням використало понад 3000 гривень з обласного бюджету. У цьому закладі незаконно було списано 177 літрів бензину. У Кіровському психоневрологічному будинку-інтернаті —110 літрів. Там виявили істотну недостачу продуктів харчування, інвентарю. Тож за що в соцзабезі отримують зарплату доморощені контролери? Зазначу, що сама Лідія Дроздова за три роки перебування на посаді начальника управління соцзахисту не відвідала Макіївський психоневрологічний будинок-інтернат жодного разу.

Приказку про те, що краще бути багатим і здоровим, аніж бідним і хворим, придумано людьми в розквіті сил. Для старих і немічних винайдено магічне словосполучення «соціальний захист» і створена ціла армія «захисників». Описані вище приклади — лише верхівка айсберга, значна частина якого схована від людського ока. Звідти не повертаються — аби розповісти, як там живеться. І лише випадково може вирватися «SOS» у вигляді відчайдушних рядків, наведених на початку.

— Непорядків у будинках-інтернатах і справді чимало, — погоджується заступник голови облдержадміністрації Віталій Лобас, який є куратором соцзабезу з кінця 96-го. — І не тільки через недостатнє фінансування, а й через ставлення до пацієнтів. Зараз переглядаю особові справи кожного з керівників — хто є хто, впритул знайомлюся з роботою самих закладів.

Я дивився по документах: той чи той директор робив централізовані закупки для інших. Це неправильно, я категорично проти. На колегії управління соцзахисту ми записали: медикаменти повинні закуповуватися або за допомогою облуправління з охорони здоров'я, або за допомогою обласної «Фармації». Вони двічі на місяць видають бюлетень з цінами по області. Такий самий порядок встановлюємо для придбання інвентарю, продуктів харчування тощо.

Що стосується контрольно-ревізійної групи у складі управління соцзахисту, то коли я зіткнувся з її роботою, мене теж насторожила незрозуміла ситуація. Чому одні заклади перевіряються нескінченно, а інші залишаються в стороні? Поставив вимогу, щоб мене знайомили з планами перевірок — куди, з якою метою їх направляють.

За останні роки обласний соцзабез перейменували на головне управління соціального захисту населення. Всупереч правилам орфографії керівництво управління пише назву своєї установи з великої літери «Г», очевидно, натякаючи на унікальність згаданої структури.

А той факт, що життя в деяких сучасних будинках для престарілих майже не відрізняється від перебування в сумнозвісному закладі «голубого воришки» Олександра Яковича, найпростіше списати на відсутність достатньої кількості фінансів. Так само, як на модному словосполученні «соціальний захист» можна заробити не тільки політичний, а й цілком матеріальний капітал.

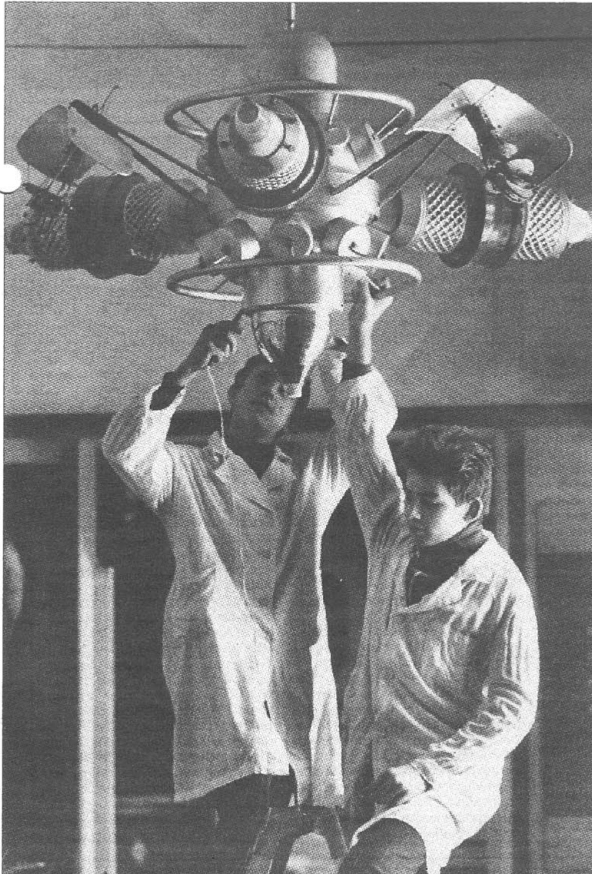

ДОКИ НАД НАМИ ЩЕ РОЗКРИТО ПАРАСОЛЬ

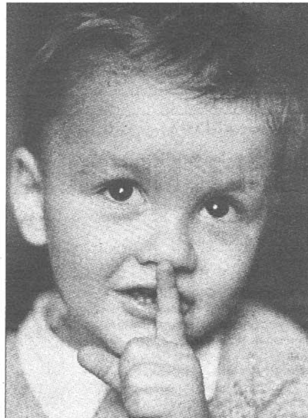

Віталій ЖЕЖЕРА, «Голос України».

(Початок на 1-й стор.).

І от батьки твої пішли — не в гості й не в кіно, а набагато далі. І ти не знаєш, що про це думати і як до цього ставитись. Адже було б набагато гірше, аби вони пішли звідси кудись ближче — до чужих людей чи у притулок для старих і немічних. Таке теж серед нас трапляється: і близько одне від одного, і всі ще живі й при розумі, але — свої покинуті своїми ж. Що ж, Бог нам усім суддя. Адже саме вони виростили нас такими, які ми зараз є. Вони тримали над нами парасольку, рятуючи від світової негоди — тримали, доки могли і як уміли. Тепер ти сам тримаєш свою парасольку. Твоєму синові і його дівчині отам, у сутінках, здається смішною та парасолька. Можливо, тобі варто згорнути її і прогулятися в кіно. Можливо, так буде набагато краще — для твого ж майбутнього. Та й не лише для твого...

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША та Олександра ГОРДІЄВИЧА.

Богдан БЕРЕКЕТА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»

Московських митрополитів висвячували в сан у Володимирі-Волинському

ПЕРША писемна згадка про княже місто Володимир-Волинський збереглася у «Повісті временних літ» за 988 рік, коли Володимир Великий, князь Київський, посадив тут правити свого сина Всеволода. З того часу Володимир, який був одним із понад тридцяти міст Волині, постає перед нами як великий торгово-ремісничий центр, могутня фортеця на древній українській землі.

Місто лежало на торговельній магістралі, яка вела із Західної та Центральної Європи до країн Середнього і Далекого Сходу. А тому в ті далекі роки Володимир став центром усього південно-західного регіону Київської Русі. Цю саму територію, як свідчать літописи, охоплювала Володимирська єпархія, що була однією з найдревніших у нашій державі. Сьогодні Володимир-Волинський — місто обласного підпорядкування, районний центр Волині.

Мало яке місто України може похвалитися пам'ятками сивої данини, що сягають десятого і першої половини одинадцятого століття. А у Володимирі-Волинському до наших днів у вигляді, близькому до первісного, зберігся Успенський собор, або, як його називають, Мстиславів храм. Краса і велич його пережили віки, лихоліття і нашестя грізних завойовників, які так часто зазіхали на багату українську землю. Можливо, вистояв храм тому, що, як вважають дослідники, він був збудований князем Володимиром Великим. А освячував його перший єпископ Волинський грек Стефан. Історики стверджують, що Успенський собор після зруйнування заново відбудований у 1156—1160 роках за князювання Мстислава Ізяславовича. Як зафіксував літописець, «... у літо 1160 розписав церкву у Володимирі-Волинському і прикрасив її дивно...» Цей величний собор над річкою Лугою став усипальницею волинських князів. Тут поховано Мстислава Ізяславовича, Романа Мстиславовича та інших князів. Храм є архітектурною і мистецькою перлиною волинських зодчих, і немає йому аналогів у світовому сакральному будівництві.

Неподалік собору — земляні вали десятого століття. То є залишки древнього городища. За ними — одна з найоригінальніших споруд у світовій архітектурі —Василівська церква-ротонда. Вона не просто кругла, а ... восьмипелюсткова. Стіни хвилясті, білокам'яна різьба... За переказами, коли князь Володимир 992 року повертався з вдалого походу на білих хорватів, він на зворотньому шляху спорудив у Володимирі кам'яний храм в один день, наказавши кожному воїнові принести по цеглині. І сьогодні в церкві-ротонді під час служби Божої співають славу князеві Володимиру.

Воістину, Володимир-Волинський — княже місто. А ще Володимир був одним з визначних осередків давньої писемності. У соборах та монастирях навчали грамоти, дипломатичного листування. Волинські ікони, древні церковні книги, молитовники, майстерно виготовлені хрестики та інші церковні речі свідчать про духовне багатство наших предків, їх високу майстерність, потяг до прекрасного і високого. Саме Володимир-Волинський багато літ тому став берегинею церковних старожитностей, у його храмах зберігалися пам'ятки нашої історії XI століття.

Під час першої світової війни експонати древнєсховища — 100 рукописів, 500 стародруків — евакуювали до Харкова. Повоєнні лихоліття загубили сліди багатьох пам'яток сивої давнини. Де вони? Можливо, і втрачені назавжди?

Маємо пам'ятати й таке. Колись московські митрополити для посвяти до сану приїздили до ... Володимира-Волинського. Митрополит Феогност 1330 року посвятив у Володимирі архієпископа для Новгорода. А через рік знову на берегах Луги «рукоположив» для Твері в сан єпископа Феодора. Московське духівництво запрошувало волинських пасторів до своїх кафедр. Єпископ Володимирський Афанасій став намісником Московського патріарха Алексія, а згодом — управителем цього ж намісництва.

Цікава історія у княжого міста. Не раз з усіх усюд обступали його різні завойовники. Татари, турки, угорці, литовці, поляки, німці... Скільки їх було? І всі вони нищили передовсім наші святині. Та не все розграбували, сплюндрували.

Княже місто Великого Володимира в оновленій Україні стоїть на порозі другого тисячоліття.

Волинська область.

На знімках: пам'ятник князеві Ярославу Осмомислові; в центрі міста; голова Володимир-Волинської міської ради Павло Мамедов; уміли все-таки будувати наші попередники — Василівська церква-ротонда.

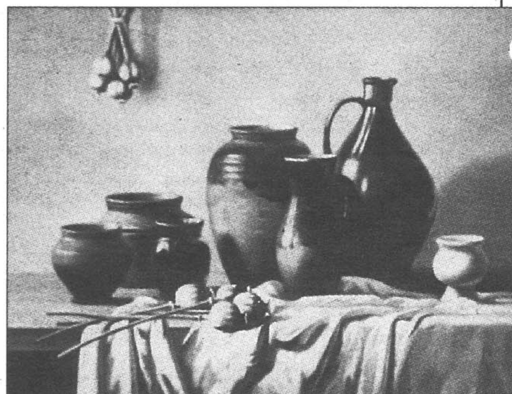
Фото Василя КУЗЬМІНА.

Людмила БАРАНЕВИЧ, журналіст

Метаморфози Феодосія Гуменюка

У Національному художньому музеї в Києві розгорнуто виставку творів іменитого українського митця

Виставки

Художник Феодосій Гуменюк молиться одній релігії, підвладний особливій диктатурі, незмінно схиляється перед дивовижною дамою, яку чимало хто з його побратимів по мистецтву давно й без усякого каяття зрадили. Ім'я цьому багатоликому ідолові — академічна школа. Й тому Гуменюк сміливий, а радше — розкутий, бо стоїть на міцному підгрунті естетичного досвіду поколінь художників як вітчизняних, так і європейських. Й тому він зміг дозволити собі, не зрікаючися того, що було раніше в його творчості, начебто почати все спочатку, відкрити новий рівень споглядання навколишнього світу, показати ширший діапазон власної живописної системи. Дивовижна за розмахом метаморфоза, сміливий ривок — від конструктивно-декоративної побудови історичних полотен, що таки насправді тоді стали його вершиною —до класичної уповільненості, театральної вигадливості в образах та пластиці матеріалу, в утаємниченості темно-коричневої гами кольорів, що ніби зійшла із шедеврів старих майстрів, рідних козацьких картин.

На відкритті виставки його друзі, прихильники згадували 1989 рік, три зали в Києво-Печерській лаврі, що бралися в облогу відвідувачами з ранку до вечора. Тоді, під залпи веселого весняного грому, у теплий травневий дощ Феодосій Гуменюк в'їхав на білому коні тріумфатора в застиглу й застійливу атмосферу київського офіційного мистецтва, що існувало виключно для начальницьких потреб. І все ж Гуменюк увірвався й розірвав це диявольське коло із гетьманським розмахом, із козацькою відвагою, а всі подумали, що так і треба: у його картинах українська історія ні в кого не просила дозволу бути героїнею виставкових залів або візією душі. Досить того, що художник несамовито щедро її вихлюпнув, і вона ожила. Генетична пам'ять відвідувачів теж прокидалася — у процесі катарсису, тобто під впливом емоційного осягнення істинної сутності речей і понять, що їх відкриває справжнє мистецтво. Здавалося б, так буде завжди — Гуменюк і його історичний живопис. Чого ж іще бажати авторові, — сказав би кожен критично мислячий художник.

Пізніше, коли Феодосій Гуменюк остаточно переселився із Санкт-Петербурга до Києва, у художній академії до його майстерні історичного живопису пішли талановиті студенти. Взаємна віра вчителя та учнів в одного Бога, наближення до якого йде через мистецтво, безоглядно спонукала їх штудіювати до сьомого поту класичні школи вітчизняного та європейського мистецтва. Яке чарівне влучення, який фантастичний збіг обставин —взаєморозуміння вчителя й учнів! І то в наш час! Що може бути вищим? Звісно ж, мистецтво, якому вони віддано служать. На вернісажі й цей щасливий момент біографії Гуменюка не обминули уважні колеги, адже в його житті все надто взаємозв'язано...

І тепер — зовсім несподіваний, проте впізнаваний Гуменюк. Його видає служіння абсолютній школі, тобто яскрава самобутня майстерність, що вилилася в енергійне самовираження. Натюрморти, пейзажі й, звісно ж, кілька історичних полотен, зокрема «Мазепа і Карл XII», — ці твори потребують розважливого, не метушливого споглядання. Своєю композиційною заангажованістю вони запрошують глядача до діалогу, а глибиною поетизації віджилих речей, мертвої природи дають світлий промінчик надії: все минає — тільки прекрасне лишає слід. Духовна дія полотен художника безпрограшно спрацьовує ще й тому, що в них сила — від рідної землі. Михайло Косів, народний депутат України, висловив загальну надію, що ми обов'язково ще зустрінемося й із третім Гуменюком, коли дві його стихії — академізм та буйна народна метафоричність, на яку він здатен, зіллються в нових творах.

На знімках: маестро Феодосій Гуменюк під час відкриття виставки; «Глечики на білому тлі».

Фото Сергія СПАСОКУКОЦЬКОГО.

Кінець «азіатського дива»?

Минулий тиждень, мабуть, можна без перебільшення назвати найнеспокійнішим на світовому фінансовому ринку. Валютна криза вразила економіку країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону ще в липні. Проте кілька днів тому він позначився і на роботі найбільших бірж Америки та Європи.

Нинішня дестабілізація світових валют пов'язана в першу чергу з обвалом на Гонконгівській біржі, якій пощастило довше від усіх у регіоні втримувати стабільний курс акцій провідних приватних компаній. Фінансовий ринок Сянгана майже місяць методично піддавався зовнішнім атакам. У регіоні гонконгівський долар (прив'язаний до долара США) до останнього часу залишався єдиною валютою, не втягнутою у вир глибокої кризи. Місцеві експерти вважають, що якщо його не пощастить «врятувати», після цього станеться падіння фінансового ринку АТР, а економіку регіону буде відкинуто на десять років назад.

Великий бізнес регіону нині спантеличений, яким чином можна звільнити місцеву валюту від прив'язки до долара США. Адже поки вона залишається, «зарубіжні фонди продовжуватимуть атаки» і спекулюватимуть на біржі (а саме спекуляції з цінними паперами і викликали кризу). Однак звільнення гонконгівського долара, у свою чергу, зумовить падіння курсу акцій.

Президенти багатьох країн регіону висувають велику кількість ідей щодо врятування становища. Найперспективнішою здається ініціатива президента Філіппін Фіделя Рамоса: скликати в Манілі конференцію заступників міністрів фінансів країн—членів АСЕАН, США та Японії, щоб спільними зусиллями створити новий Азіатський фонд на випадок виникнення кризових фінансових ситуацій. Заснування цього фонду дало б змогу одержувати міжнародну допомогу без жорстких правил МВФ (його роль у нинішній кризі піддають величезній критиці).

До речі, у ситуації, яка склалася, є щось дивне і не може не постати запитання: а що ж таке «азіатське диво», якщо спекуляції на біржі можуть так сильно вплинути на економічну стабільність усього регіону?

Наталія РІЗНИК.

Яна СТАДІЛЬНА, «Голос України»

Неполітичні танці

НАПЕРЕДОДНІ саміту глав держав Кишинів було піддано посиленій «чистці». У прямому і переносному розумінні. З деяких мешканців багатоквартирних будинків у центрі столиці Молдови старанні дільничні взяли підписку про те, що вони не будуть вигдядати з вікон, виходити на балкони, перенесуть генеральне прання з середи та четверга, 22 та 23 жовтня. На цьому «дива» молдовського винахідництва перед приїздом високих гостей не вичерпалися...

Приїхавши до Кишинева і почувши про «репресії» щодо городян, відразу подумалося про те, що це не більше, ніж жарт. Але, як виявилося, у кожному жарті є доля жарту... Виступив на сторінках молдовської преси перший заступник міністра внутрішніх справ республіки Володимир Цуркан і заспокоїв громадськість і журналістів СНД: дивитися у вікна можна, а ось викидати з вікон сміття, підривати петарди на честь приїзду президентів, влаштовувати пиятику, дебоші, вигукувати образливі гасла, зрозуміло, заборонено. Щодо «чистки», то заступник міністра зазначив із задоволенням, що «сміття з хати» вимели чимало: затримано 157 злочинців, серед них 105 перебували в розшуку, у кишинівців вилучено 18 одиниць незаконно придбаної зброї. До речі, вилучили зброю і у тих, хто мав на неї дозвіл... Не дивуйтеся, але їм було ввічливо «запропоновано» здати зброю до поліцейської «камери схову», від гріха подалі.

Доволі актуальне стало у дні саміту гасло: менше народу — більше кисню. Про те, що аеропорт столиці Молдови працював лише на прийом та відправлення президентів, і говорити зайве. А ось залізничний вокзал являв собою доволі дивне видовище — порожні зали, обмежена до мінімуму кількість лотків і вартові порядку, що «непомітно» перевіряють у всіх... підозрілих осіб документи та білети.

Цікавим видовищем для мешканців околиць міста стали тренувальні польоти і посадки в кишинівському аеропорту аналога президентського Іл-96. У російських спецслужб були великі сумніви: чи сяде ця «іграшка» в столиці Молдови. Досліди увінчалися успіхом, і Єльцину не довелося пересідати у щось менш солідне.

А ще з ласки російських спецслужб було, по суті, зірвано основну президентську «тусовку» у винних підвалах. Охорона заявила, що не пустить Єльцина в підземний Кріково, оскільки не може забезпечити в таких непередбачуваних умовах належну безпеку. Згодом азіатські президенти згадали про мусульманські пристойності, а президент Молдови Петру Лучинський звинуватив журналістів у тому, що, розмалювавши можливості кріковських підвалів, вони налякали кількох президентів. Екскурсія до «міста вина» в неуточненому складі однак відбулася, але журналістів було від неї звільнено усунено.

Необхідні заходи з безпеки глав одинадцяти держав здійснили і співробітники державтополіції. Рух у місті було практично припинено. Коли на тролейбусних зупинках люди збиралися натовпами, їх ввічливо просили пройтися пішки. Цікаво було почути висновки казахських колег з приводу потоку людей, що безперервно рухався тротуаром і зупинявся, коли проїжджав черговий ескорт: «Мабуть, тут поблизу є великий завод — закінчилася зміна».

На щастя, жарти російських колег (яких до Кишинева приїхало вдвічі більше, ніж усіх інших журналістів) про те, що в столиці про всяк випадок запровадять комендантську годину і закриють школи, не знайшли втілення у пильних молдовських служб. Але було закрито, про всяк випадок, різні магазини та ларки, і журналістська братія ранком у день саміту бігала з виряченими очима, не в змозі купити поблизу Палацу Республіки сигарети.

І коли по закінченні єльцинської прес-конференції, яка, по суті, підвела рису під кишинівським самітом, я бігла порожньою центральною вулицею міста в бік залізничного вокзалу, спало на думку, що навесні і Київ очікують «підземні» поштовхи гостинності: березнева четверта Міжпарламентська конференція «Європа XXI століття: складові безпеки і миру» і травневий щорічний форум Європейського банку реконструкції та розвитку. Хоча до саміту СНД з заходами, пов'язаними з безпекою президентів, їм, зрозуміло, далеко.

Скажу вам як митець митцеві...

ПРЕЗИДЕНТ Грузії Едуард Шеварднадзе визнав, що в часи, коли він був міністром закордонних справ СРСР «хотів передати Японії» острови південної частини Курильської гряди, за які вона і досі сперечається, і відомі тут як «північні території», повідомляє японське агентство Кіодо Цусін.

Едуард Шеварднадзе повідомив про це колишньому міністрові закордонних справ країни Таро Накаямі, який у серпні нинішнього року побував з приватним візитом у Тбілісі. Таро Накаяма очолював зовнішньополітичне відомство Японії в часи прем'єр-міністра Тосікі Кайфу з 1989 до 1991 роки і неодноразово зустрічався з Едуардом Шеварднадзе за столом офіційних переговорів.

«Однак я не міг розв'язати питання передачі Курил одноосібно», — навів слова грузинського президента Таро Накаяма в інтерв'ю агентству. Досягти єдності думки з Михайлом Горбачовим та іншими представниками тодішнього радянського керівництва, сказав Шеварднадзе, так і не пощастило.

Дещо дивно виглядають такі відвертості через кілька років. А може, Едуард Шеварднадзе вирішив писати мемуари? Це заняття нині більш ніж модне. Більш модна, хіба що, війна компроматів.

Володимир СТРОЙ, «Голос України» (з Вільнюса)

Без відриву від ув'язнення

Нинішньої осені у виправно-трудовій колонії суворого режиму започатковано заняття за університетською програмою. Цікаво, чи не так? Вільнюський університет розпочав цикл лекцій з політичних наук, економіки, інформатики, журналістики та археології. А першу лекцію для ув'язнених прочитав сам ректор Роландас Павлюніс.

Серед тисячі в'язнів колонії близько сотні забажали відвідувати заняття. Однак на перешкоді стала важлива деталь: у більшості немає атестату середньої школи... Тому лише тридцяти чотирьом рекетирам, грабіжникам та фінансовим аферистам надано можливість бути вільними слухачами одного з найстаріших у Східній Європі університетів.

На зустрічі в колонії напередодні занять пан ректор, до речі, кандидат у президенти Литви, сказав, що розцінює курс навчання за гратами як гуманітарну допомогу тим, хто після звільнення хоче знайти своє місце у складному житті.

«Золотий ринок» лихоманить

На гонконгівському — третьому у світі за оборотом — ринку золота ціни на жовтий метал зменшилися до рекордного за останні 12 років рівня.

На початку тижня «золоті ряди» в районі Ванчай переживають розпродажний бум. Торгівля, повідомляє ІТАР-ТАКС, збільшилася на 30—40 відсотків. Ціни після того, як Швейцарія оголосила, що викидає на ринок половину свого золотого резерву, пішли вниз на всіх біржах світу. Серед гонконгівців «золоту лихоманку» підхльоснуло безпрецедентне за останні 15 років падіння курсу акцій і невпевненість у стабільності місцевої валюти. Передрікають подальше падіння цін на дорогоцінний метал.

Знак запитання стає білоруським символом

Оксана ВЛАСЕНКО, «Голос України»

НИНІ автобусний маршрут «Київ—Гомель» не менш інтенсивний, ніж раніше. Все залишилося таким самим, тільки тепер на цій трасі з'явилися кордони та митниці. Я провела в Білорусі лише декілька днів, тому мої спостереження не можуть бути повними. І все ж мене цікавило: як ведеться людям по той бік кордону?

Патріот? Купуй білоруське!

Трапилася мені нагода побувати в Гомелі. Уявляла: бачитиму людей, зодягнутих у чудовий трикотаж місцевого виробництва, яким завжди славилася легка промисловість цього краю. Тож захотілося придбати щось і для себе. Яким же було моє розчарування, коли побачила, що колись барвистий натовп став одноманітним і сірим. Невже тут теж зупинилося виробництво? Ні. З'ясувалося, місцева промисловість працює. І навіть набагато краще, ніж в Україні. Товари такі ж високоякісні, як і колись. Куди там до них дешевому польському й турецькому вбранню! Та от парадокс: підприємства працюють, але собі у... збиток. Бо ціни на їхню продукцію такі низькі, що видаються просто смішними. Тому й картина в місцевому універмазі нагадує сезонний розпродаж, де на товари встановлено значні знижки.

Але я помітила й інше: покупці не товпляться біля прилавків. Чому? Та тому, що заробітна платня білоруса така низька, що й дешеву покупку він собі дозволити не завжди може. До речі, зарплата виплачується регулярно — цим у Білорусі відверто пишаються.

Середня зарплатня становить суму, еквівалентну 100 доларам. Якщо порівнювати ціни на білоруські товари з нашими, то вартість, наприклад, продуктів харчування трохи вища, ніж українських, а місцеві промислові товари — у 3—4 рази дешевші. Та, незважаючи на це, населення купує турецько-польський одяг на базарі. А вже зарубіжних фірмових магазинів «Лі», «Адідас», «Рібок» та інших годі й шукати. Білоруські економісти пояснюють це захистом власного ринку від іноземних конкурентів.

Валютні операції

Ой як це до болю знайоме, коли гроші швидко знецінюються, і кожен намагається скупити якомога більше американських доларів, аби убезпечитися від інфляції. Так донедавна було в нас. Те саме роблять нині в Білорусі. Але для цього, як і нам колись, їм слід подолати численні заборони. Приміром: право на продаж валюти мають лише державні філії банку, але вони тільки скуповують долари. Придбати їх можна ще з рук чи на базарі, та це суперечить чинному законодавству. Курс у кіосках обміну валют штучно підтримують: за один долар треба віддати 27 тисяч білоруських рублів. На базарі ще більше — 34 тисячі рублів. Судячи з офіційного курсу, інфляція не галопує: за півроку вартість долара зросла всього на дві тисячі рублів. Проте населення, відчуваючи реальні темпи знецінення національної валюти, зважається на ризик і здійснює «незаконні операції».

Розмовляй російською. Хоч ти й білорус

Білоруська мова «живе» лише в мінському метро, бо, здається, її можна почути тільки там. Навіть у Гродно (на заході Білорусі, де слід було очікувати іншу ситуацію) майже не розмовляють державною мовою. Національні видавництва випускають чудові книги, але всі вони видані російською. Єдиний білоруський канал, на якому лише диктори говорять національною мовою, практично ніхто не дивиться, бо рівень програм занизький і навряд чи влаштовує навіть невибагливих глядачів. Блукаючи містом, не відчуваєш, що потрапив у Гомель, а не, скажімо, у Рязань. На одному з будинків у Гродно сиротіє напис: «Живе Білорусь!». Хтось дописав символічний, як на мій погляд, знак запитання...

Іван ОЗЕРЧУК, *журналіст*

Про «королеву» та її підданих...

Легкоатлетичний рік, що добігає кінця, без перебільшення, можна вважати одним із найяскравіших в історії спорту незалежної України. Найприємніше згадують прихильники «королеви» серпневий чемпіонат світу в Афінах. Українці здобули дві золоті, чотири срібні та бронзову медаль й дуже високо розмістилися в командному заліку — на п'ятому місці, поступившися тільки спортсменам США, Німеччини, Куби та Кенії.

Помітно виступили посланці нашої країни на зимовому чемпіонаті світу в Парижі, змаганнях Кубка Європи, Європейських олімпійських днях, молодіжній першості континенту. Статистика мовить, що в одинадцяти офіційних міжнародних стартах взяли участь 228 українських атлетів.

Легкоатлетичний світ визнає Україну великою державою. Про це йшлося на черговому конгресі Європейської асоціації цього виду спорту, що відбувся у Будапешті. Про подальші плани «королеви» журналісти дізналися в ході прес-конференції, яка відбулася в Держкомспорті України. Зазначалося, що в новому, незвичайно насиченому міжнародними змаганнями сезоні, велику увагу буде приділено і внутрішнім масовим стартам. Так, напівмарафон, що став уже популярним, на честь Дня незалежності тепер не обмежиться лише столицею, а пройде через усі області України.

У центрі уваги репортерів опинилася Жанна Пінтусевич — героїня афінського чемпіонату світу, яка виграла у столиці Еллади дистанцію 200 метрів і завоювала «срібло» на стометрівці. Ті її виступи можна сміливо назвати історичними для всього європейського спринту і порівняти з перемогою Валерія Борзова над темношкірими бігунами на Олімпіаді-72. До речі, сам олімпійський чемпіон Мюнхена вважає, що киянка по праву стала найшвидшою на планеті, більше того, в неї є величезний потенціал для того, щоб перекрити свої ж результати.

Жанна, зокрема, повідомила, що підготовку до нового сезону з його головним стартом — чемпіонатом Європи — вона розпочинає уже тепер. Українська «блискавка» добре відпочила в одній із африканських країн і відчуває в собі сили для продуктивної роботи. Спершу Жанну запитали: чи з'явились у неї вітчизняні спонсори після тріумфу в Афінах?

—На жаль, наші заможні люди, мов у вир, кинулися в шоу-бізнес. Тому співпрацюю лише із зарубіжною фірмою «Найкі-інтернешнл». На жаль, в Україні система оподаткування не передбачає пільги для людей, які займаються спонсорством та меценатством.

—Усі захоплюються вашою блискучою перемогою в Греції. Чого не можна сказати про виступ на Олімпіаді в Атланті. Що сталося тоді?

—По-перше, спринт — це дуже «тендітний» вид. Питання психологічної стійкості в ньому завжди були на першому плані. А в мене тоді були проблеми особистого характеру. Я розлучилася з чоловіком. Окрім того, виїхав на постійне місце проживання до Німеччини мій тренер. І все це, мов на замовлення, сталося напередодні Олімпіади.

—Чи готові ви дати бій темношкірим суперницям у Сіднеї, на наступних Іграх?

—Право участі на Іграх в Австралії 2000 року ще необхідно завоювати. До цього маю довести свою силу на чемпіонаті Європи і через рік — на світовому форумі «королеви». З новим тренером Валентином Бондаренком наполегливо працюватимемо над технікою бігу, і, звичайно ж, наступна Олімпіада — моя найзаповітніша мрія.

На знімках: три миттєвості тріумфу Жанни Пінтусевич в Афінах: останні метри 200-метрівки; перемога; на п'єдесталі пошани.

Фото Миколи БОЧКА

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, *«Голос України»*

Дія друга — на «Ноу-Камп»

Наступної середи в Барселоні на полі стадіону «Ноу-Камп», трибуни якого можуть зібрати 120-тисячну аудиторію, вийдуть місцева улюблениця «Барса» і її недавній кривдник, одноосібний лідер групи С турніру Ліги чемпіонів, київський клуб «Динамо».

Можна собі лише уявити, яким бажанням реваншу палають серця каталонських футболістів та їхнього наставника, нідерландського фахівця Луї Ван Галя. Либонь, поразка у столиці України (0:3) ввижається у жахливих снах футболістів і їх численної "торсиди".

Та повернімося до того

щасливого для нас вечора і пригадаймо, що казав журналістам Валерій Лобановський:

— У «Барселони» в Києві був, мабуть, останній шанс виправити складне становище, до якого вона потрапила. Хоча, думаю, і після цієї поразки каталонці не припинять боротьби. На їхньому полі, немає сумнівів, на нас чекає важке випробування. Адже маємо справу з професіоналами найвищого рівня. Справедливо зазначив колега Ван Галь, що київська гра була грою рівних команд. Нам вдалося реалізувати тактичну перевагу, високу швидкість та виконавську майстерність — те, чого не зробили наші суперники. Але робити якісь далекосяжні висновки немає рації. Приміром, ви запитуєте, чи буде команда у чвертьфіналі, півфіналі? Але це футбол, гра. І в нашій групі, гадаю, зібралися не найслабкіші клуби. Її дуже влучно назвали «групою смерті». Кожна команда здатна перемогти суперника. І казати, що «Динамо» — вже сама досконалість, нерозумно. Мову можна вести лише про те, як колектив зіграв сьогодні. Жодних прогнозів і бути не може. Скажу єдине: ми дуже сумлінно і наполегливо готуватимемося до матчу в Барселоні.

— Нинішній сезон для вашого колективу надскладний. Як вдається відновлюватися фізично і психологічно?

— Справді, ситуація складна. На цей момент ми зіграли сім матчів за збірну, чотири відбіркові поєдинки Кубка чемпіонів і три зустрічі у групі Ліги чемпіонів. І в кожній треба було викладатися сповна. Для відновлення команди робиться все можливе. Але це, повторюю, дуже складно. Тепер, схоже, триває якийсь експеримент. Як витримуватимемо наднавантаження надалі, важко сказати. Та обов'язково працюватимемо, старатимемося. Адже тренери певною мірою є психологами.

— Цікаво, а які помилки помітили у грі «Барселони»?

— Відповісти дуже просто. «Барселона» — це команда зірок, кожний в ній — особистість, великий майстер. До речі, не національного, а міжнародного рівня. Є тут іспанці, французи, італійці, португальці, бразильці тощо. Але річ у тім, що команду зовсім недавно прийняв новий тренер, який бачить гру в дещо іншому світлі, ніж його попередники. Приклад цього — проблеми, які виникли з болгарським форвардом Христо Стоїчковим. Можливо, є вони і з іншими гравцями. Ясно одне: Ван Галь прагне поставити власну гру. Але здійснити задумане за такий короткий період дуже важко. Потрібен час.

— Але ж вам вдалося...

— А хіба до мене працювали якісь не такі тренери? На моє думку, дуже кваліфіковані наставники. Усе розвивалося в тому напрямі, в якому команда грає вже не один десяток років. І мусить настати мить, коли молоді футболісти повірять у себе і почнуть грати як слід. Вони повірили, бо ми їм розповідали щодня, що вони в жодному разі не гірші за суперника. Попередні роки, протягом яких я був відсутній, не минули дарма. Процес тривав. Кожний тренер робив внесок у спільну справу. Тому починав не з нуля. Природно, є певна відмінність у поглядах, свій підхід до психології. Але загалом команда була, і чемпіоном ставала, і її гравці у складі збірної успішно розв'язували завдання. Пригадаймо матчі з Північною Ірландією, з Португалією в Києві. Та й на виїзді можна було португальцям не програти. Тому не погоджуюся з тими, хто стверджує, що нібито протягом дуже короткого періоду сталося диво. Як на мене, див узагалі не буває. Ми нічого поки що не зробили. Лише намагаємося створити конкурентоздатну команду.

... Гадаю, ніхто не засумнівається у щирості слів Валерія Васильовича. І все ж, десь у душі кожен з нас — мільйонів прихильників київського «Динамо» — вважає його чарівником. І тому дуже сподіваємося на чергове диво динамівців наступної середи.

На знімках: Валерій Лобановський зі своїми помічниками — Анатолієм Пузачем та Анатолієм Дем'яненком; у каталонському оточенні Андрій Шевченко — епізод київського матчу «Динамо» і «Барселони».

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША та Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Художня гімнастика

Олександр БАШКАТОВ, журналіст

Кожному своє...

Одразу після тріумфального виступу Олени Вітриченко на чемпіонаті світу з художньої гімнастики в Берліні заступник голови Держкомспорту України Микола Костенко заявив кореспондентові ДІНАУ-Укрінформу, що планує провести «миротворчу акцію», покликану покласти край протистоянню двох українських гімнастичних федерацій.

Цю благородну місію доблесний наш Держкомспорт, очевидно, вирішив покласти на свої плечі, бо ж пішли прахом його справді неймовірні зусилля «перекрити кисень» отій федерації, під егідою якої і досягла Олена Вітриченко феноменальних перемог у 1997 році.

І «Голос України», й численні інші засоби масової інформації неодноразово ставали на захист Федерації художньої гімнастики України в її боротьбі за свою незалежність проти функціонерів Держкомспорту, котрі всіма правдами й неправдами намагалися поставити на коліна громадську спортивну спілку, що об'єднала абсолютну більшість провідних «художниць» країни на чолі з Оленою Вітриченко.

Навіть після того, як федерацію, керовану Альбіною Дерюгіною, було перереєстровано Мін'юстом (під новою назвою — «Федерація гімнастики України»), Держкомспорт, як і раніше, тримав її «в чорному тілі». А головне —відмовив федерації у наданні їй статусу національної. Було проголошено, що цей статус одержить лише Українська федерації гімнастики (президент Л. Турищева), котра давно прагнула «керувати» не тільки спортивною, а й художньою гімнастикою. Для чого там і було створено відповідну «фракцію».

Відомо, як віддячила Держкомспортові за сердечне піклування ота фракція — її єдина надія і опора Катерина Серебрянська під надуманим приводом останньої миті відмовилася їхати до Берліна, через що наша команда не змогла боротися за перше місце. Спіймавши облизня, наше спортивне відомство вже від себе постаралося утруднити виступ на чемпіонаті світу збірної, котра на три чверті складалася зі спортсменок, які зберегли вірність ненависній для чиновників дерюгінської федерації: керівником делегації призначили віце-президента «альтернативної» федерації Світлану Чернову, Ірині Дерюгіній було заборонено виїхати на чемпіонат у ролі тренера, навіть власним коштом, команді нав'язали як запасну малодосвідчену сімферопольську гімнастку О. Гатилову, через помилки якої у вирішальний момент українська команда поступилася в Берліні білоруським спортсменкам, які посіли друге місце...

І от тепер Держкомспорт має намір вдягти тогу миротворця. Але з ким він збирається мирити Федерацію гімнастики України? З Серебрянськими, які знову довели, що інтереси України їх не обходять? Зі Світланою Черновою, котра, бувши працівником Держкомспорту, завдала цього року чимало неприємностей Олені Вітриченко, керівникам і вихованкам «Школи Дерюгіних»?

Федерації гімнастики України найбільш потрібне одне —можливість спокійно і планово готувати до відповідальних стартів своїх спортсменок, комплектувати збірну країни, забезпечувати майбутні перемоги на престижних турнірах. Але саме цьому й хочуть завадити чиновники спортивного відомства, хоча Положення про Держкомспорт (пункти 3 і 4) безпосередньо вказує, що національного статусу заслуговує та федерація, котра об'єднує провідних спортсменів, тренерів, фахівців країни, забезпечує досягнення високих спортивних результатів, має визнання відповідних міжнародних спортивних структур.

Свої миротворчі наміри Держкомспорт міг би якнайкраще реалізувати, надавши можливість двом громадським спортивним спілкам виконувати суто свою справу: одній федерації — опікуватися спортивною гімнастикою, другій — художньою.

Жарт номера

Колишні «шістки» сьогодні їздять на «дев'ятках»

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА.

У світі телезірок

Слон и моська

Все моськи
поздно или рано,
осуществив картины снов,
вдруг стали
звездами экрана,
интервьюируя слонов.
И в результате
тети, дяди,
чей «телек»
разгоняет мрак,
на беспардонных мосек
глядя,
нередко
восклицают так:
— Ах, моська, моська!
Сколько чванства!
А что под ним?
Одно нахальство!
Глянь,
как прославилась она,
интервьюируя слона!

Аркадий СОКОЛОВСКИЙ (мировой поэт).

Бардак

—Який бардак! — несамовито заволав Альберт, переступаючи розкидані на підлозі джинси, шорти, блузи, торби та валізи. — Який бардак! Ні, жодного дня, жодної хвилини я вже не можу терпіти цього брутального знущання!

З відчинених дверцят численних шаф та антресолей звисали деталі купальників, якісь рушники та інший курортний ремАнент. Отож, традиційна сімейна сцена від'їзду досягла свого апогею. А тут іще й нетерплячі сигнали таксомотора долинули з двору.

Альберт роззявив рота, щоб заверещати, немов підстрелений кінь, але саме цієї миті з'явилася усміхнена Валентина у повній та напрочуд елегантній тропічній екіпіровці, і... отих пекельних зборів, незбагненного розгардіяшу в квартирі та навіки зіпсованих нервів ніби зовсім і не було.

Подружжя похапцем викотилося з під'їзду, чіпляючись валізами за двері, стіни та перекидаючи на шляху сміттєві урни. І поки водій таксі пакував багажник, двоє байдикуватих молодиків, які зовні байдуже нудьгували на лаві, уважно стежили за відбуттям об'єкта свого нагляду, котрий престижною іномаркою та тарілкою супутникової антени вже намуляв їм очі.

А тому не дивно, що за кілька днів, коли курортники навіть не встигли звикнути до райських принад моря, біля дверей їхньої квартири у безлюдний полуденний час вигулькнуло троє. Щось пошаруділо, дзенькнуло, затріщало — і ось уже трійця в квартирі...

—Прокляття! — вигукнув би персонаж іноземного детективу, несподівано угледівши в квартирі незбагненний погромний розгардіяш. Наші злодії теж неабияк перелякалися, але натомість цілу хвилину по тому вигукували суто професійні, короткі й гострі, як цвяхи, слова. Потім, либонь, старший у розпачі махнув рукою, плюнув, пнув ногою якусь торбу й рішуче наказав:

—Ушиваймося — до нас тут уже побували!...

І троє тихо зникли, за звичкою акуратно зачинивши двері.

... Коли засмаглі хазяї дісталися дверей домівки, Арнольд чомусь забарився із замками — не відмикалися кляті. Ось він ненароком обіперся об двері, і ті, раптом, вільно розчинилися. Страшна здогадка промайнула, немов спалах блискавки, і вже гуркотом грому стало усвідомлення того, що трапилося: Арнольд угледів на підлозі тріски від понівеченої рами...

Від такого несподіваного повороту Валентина майже зомліла й ніби закам'яніла на дивані, а Арнольд, наче поранений звір, у відчаї бігав по квартирі. От він шарпонув шухляду, і (о диво!) всі документи виявилися на місці. Гривні, навіть бакси, зрештою, золото —все, як і було, залишилося незайманим!!!

Розумний, метикуватий Арнольд спочатку з вогником надії, а потім дедалі впевненіше осягав найвеличніше для себе відкриття: його прекрасну, виплекану й вихохану квартиру не пограбовано!!!

Але як і навіщо було виламано двері?!. — пульсувала вже радісна, збуджена, оптимістична думка. І раптом він усе зрозумів.

—Хай живе бардак! — у захваті кинувся обіймати дружину. — Ну подивися, люба, який прекрасний, чудовий, неповторний твій рукотворний бардак! Ні, ти — неперевершена! Я тебе кохаю!...

Юрій БОЛЬШАК.

Перлюкізми

❍ Життя стане світлішим, якщо натягнути на очі чорну пов'язку.

❍ У боротьбі за виживання народ керівництву явно програє.

❍ Жах, наскільки прекрасний цей світ!

❍ Щастя не в грошах, а в допомозі з малозабезпеченості.

❍ Якщо Іван Іванович захоче — Бог допоможе.

❍ Щось по пиках наших керівників не видно, що у нас зараз криза!

❍ Наші люди від самого свого народження — доживають.

❍ Не законів і не інвестицій не вистачає нашому керівництву, а совісті.

❍ Усі ми в цьому житті — мерці.

❍ До 2000 року кожного — окрему труну!

❍ Крім моря крові — жодних доказів.

❍ Якщо життя ніяк не поліпшується, можливо, варто спробувати його не погіршувати?!

❍ До смерті ще треба дожити!

❍ Поліпшувати життя будемо, а жити?

❍ А чи не можна застрахуватися від подальшого поліпшення життя?

❍ Кожний крок до мети наближає нас до кладовища.

❍ Процес пішов, хто скаже — куди?

❍ Живемо, братці, морг зачинено!

❍ У чому тільки не звинувачують тих, хто довів народ до такого життя!

❍ Як часто за чорною смугою настає жахлива!

❍ Нема вищої мети, ніж та, в ім'я якої вимирає народ!

❍ Ми народжені, щоб такого накоїти!

❍ Кати за всіх часів були зі своїм народом!

Савелій ЦИПІН

Нещасний випадок

В АТ «Феррум ЛТД» (колишній завод «Чавундеталь») стався нещасний випадок. Звісно, вони траплялися тут і раніше, проте дрібні: то заливник, перехилившись, втрачав рівновагу і падав у ківш із розплавленим металом (на щастя, на якість сталі це не впливало), то не спрацьовувало блокування електрощита, в якому вантажники ховали сулію з самогоном, і доводилося наймати нових, то очманіла кухарка заводської їдальні, яка з економії смажила не на олії, а на машинному маслі. Словом, звичайні речі.

Щоправда, останнім часом кількість травм й усяких неприємних випадків сильно впала, майже звелася до нуля. Та не тому, що раптом виявив активність заступник головного інженера з ТБ — просто припинилася сама робота. І продукція начебто потрібна, та в тих, кому вона потрібна, нема грошей, а в кого є — такої не потребують.

Дещо, схоже, все ж удавалося прокрутити. Це було видно з того, що у генерального та його заступників з'явилися престижні іномарки, виросли заміські котеджі на три поверхи, а самі вони вирушали то в один, то в інший закордонний вояж — начебто для налагодження ділових стосунків. Пересічним же працівникам з усіх цих справ не випадало ні копійки. Щоправда, не так, щоб задово — десь близько року.

Ось тут і сталася та НП. Генеральний саме за «бугром» був — чи то в Америці, чи то в Західній Європі — одне слово, десь на Близькому Сході. Перший заступник цілий тиждень видавав заміж дочку і, нарешті, видавши, відбув на води у Карлові Вари. Другий заступник поїхав на два вихідні у ділове відрядження до Сочі і вже десятий день не повертався. Тому виконання керівних обов'язків довелося взяти на себе технічному директорові.

Ледь устиг той обійняти посаду, як рушили до нього представники так званого трудового колективу. І всі з одним питанням: коли врешті-решт з'являться гроші, бо існувати без них якось сумно. Тим паче, майже рік. І тут — треба ж такому статися! — виникає в кабінеті головбух і повідомляє, що на рахунок заводу надійшла певна сума: як нею розпорядитися? І ось тутечки...

Виконуючий обов'язки директора з фінансової недосвідченості (що взяти з технаря?) і щирості душі дає вказівку видати ту суму працівникам у рахунок зарплати. Хоч і за один місяць, зате готівкою, а не чавунними чушками, гантелями та іншими в'юшками.

За тиждень з'являється генеральний і, звісно, одразу ж довідується про цей факт. Обуренню його не було меж, просто рвав і метав. Винуватця одразу ж покарав: виставив за двері на всі чотири, навіть без будь-якого фінансового відшкодування. Проте пізно — адже грошики вже пішли в народ і назад їх не повернеш. Замість того, щоб бути перерахованими, як звичайно, на певний рахунок у комерційний банк, де директор є членом правління.

Що сталося з колишнім т. в. о.? Чутки були різні: за одними — перетворився на безробітного, другими — його взялаураза, третіми — подався до Німеччини і, начебто, непогано там улаштувався.

Генеральний же якнайсуворіше наказав: жодних фінансових проблем без нього не вирішувати. Нікому, навіть першим заступникам. Щоб більше ніяких НП!..

Пародія

Чортяча любов

На березі човни —
просмолені чорти,
Стоять в осіннім полум'ї,
ждуть повені...
В душі моїй золотиться,
Немов печаль-зальотниця.
Беріть її, човни,
везіть під три чорти.

Микола СИНГАЇВСЬКИЙ.

Просмолені човни —
замурзані чорти.
В човнах сидить печаль,
тебе ж нема, на жаль.
В моїй душі — пожар,
Дощисько, як дзвонар:
Б'є, тарабанить, квасить.
Але дарма старається,
пожар мій не загасить;
все більше розгоряється,
неначе в печі доменній.
Я у осіннім гомоні
тебе жду — серця повені,
як анархіст — порядку,
а бізнесмен — податку.
Так розпірка жде латку,
два бережечки — кладку.
Вогонь мій не згаса,
Бо жду твого весла,
Як Насреддін — осла.
Але в душі шкребуть коти:
— Не жди! Її човни
Везуть під три чорти!

Володимир СЕМЕНО.

Полтава.

Безкорисливість

Іларіон Дупло прибув із відрядження. Із-за кордону. Зайшов на роботу до мене.

—Дідич, тримай! Сувенір. Від тамтешнього короля.

—Дякую, — дивуюсь. — Так він же мене не знає.

—Хто?

—Король.

— Король усіх знає, — сміється Дупло. — На те він і король.

—І що, дійсно оце мені... від короля? — перепитую.

—Ну, від королеви, — регоче Іларіон. — Яка різниця? Головне — «на халяву». І взагалі, дехто думає, ніби Дупло ні за що ні про що нічого не привозить. А яка мені користь від тебе? Затулиш мене своїм авторитетом?.. Преміями закидаєш?..

—Та я ж... — опускаю очі.

—Правильно, — хихикає Дупло. — Навару з тебе, як із березневого горобця. Тож бери... поки дають.

—Ні. Вибач, — хитаю головою. — Чого раптом? Ми навіть не друзі... Я тобі нічого не дарував...

—То хоч подивись, що там усередині, — наполягає Іларіон.

Розгортаю. Малесенька баночка з іноземною наліпкою. Всередині плавають манюсінькі грибочки. Такі манюсінькі, що звичайною виделкою їх не піймаєш. Між зубчиками проскакуватимуть. Доведеться голкою наштрикувати.

—Подобаються? — зазирає в очі Дупло.

—Скільки з мене?.. — нахиляю голову.

—Ображаєш, колего, — сердиться Іларіон. —Безкорисливо. Сувенір. Гриби від короля. Бери. Дивак. Мене навіть король за кордоном питав: «Чого ваші співвітчизники бояться брати гуманітарну допомогу? Ми даємо безкорисливо... а вони думають... Кредити даємо... Пільгові. Теж думають».

—Король питав?.. — примружуюсь.

—Ну, королева, — регоче Дупло. — Яка різниця? Бери!

Дупло залишає сувенір. Зникає. Через кілька хвилин телефонує.

—То як?

—Що?.. — питаю.

—Ще не з'їв... сувенір?

—Я на нього дивитимусь, — відказую, — щоб надовше вистачило.

Пізніше зайшли Красюк і Масюк із відділу керамічних труб.

—Дідичу, Іларіон казав, що привіз тобі щось від короля. Покажи.

Показую.

Із бюро технічної інформації з'явилася Гудкова. З відділу постачання — Хоттабичев... І так без кінця. Цілий день. І всім покажи... В кінці робочого дня завітав сам Дупло. Поцікавився:

—Де гриби?

—Ось, — показую. — Забиратимеш?

—Допоможу нести, — сміється Іларіон. — Подивлюсь, як твої домашні сприйматимуть...

Сідаю до телефону, бодай підготувати дружину до зустрічі гостя.

—Чекаю! — випередила мене жінка. — Іларіон уже дзвонив. Порадив, що до білих грибів краще подавати біле вино. А до білого вина — біле м'ясо... Гриби від короля! Навіть не знаю, як будемо дякувати за таке...

—Та ти якось сама, бо я заморився, — зітхаю. А собі думаю: «Коли Дупло встиг — і звідки? — дізнатися про індичку, що вчора привезла мені теща з села?..»

Микола ВОЗІЯНОВ.

Інформація

про випуск акцій акціонерного товариства відкритого типу «Ладижинський завод ЗБК»

А. Характеристика емітента

1. Фірмове найменування: акціонерне товариство відкритого типу «Ладижинський завод ЗБК».

Скорочена назва: АТВТ «Ладижинський завод ЗБК».

2. Місцезнаходження: Україна, 288356, Ладижин Тростянецького району Вінницької області, вулиця Наконечного, 184.

3. Дата заснування: 29 березня 1995 року. Зареєстровано Тростянецькою районною радою народних депутатів Вінницької області. Свідоцтво № 00131966 від 29 березня 1997 року видане Тростянецькою районною держадміністрацією, № 17 смт Тростянець Вінницької області.

4. Дата проведення установчих зборів

Акціонерне товариство відкритого типу «Ладижинський завод ЗБК» є правонаступником прав та обов'язків, переданих йому організацією орендарів Ладижинського заводу залізобетонних конструкцій згідно із «Свідоцтвом про власність», реєстраційний № 68, виданого регіональним відділенням Фонду державного майна України у Вінницькій області 10 січня 1995 року на підставі договору купівлі-продажу № 3 від 22 березня 1994 року, а також акта прийому-передачі державного майна цілісного майнового комплексу організації орендарів орендного підприємства Ладижинського заводу ЗБК від 10 січня 1995 року.

5. Об'явлений статутний фонд становить

Загальний обсяг — 32677 гривень (тридцять дві тисячі шістсот сімдесят сім гривень).

Обсяг оплаченої частки — 32677 (тридцять дві тисячі шістсот сімдесят сім гривень).

6. Мета і предмет діяльності:

— одержання учасниками товариства (акціонерами) прибутку в цілому, сприяння всебічному розвитку економіки України, торгово-грошових та ринкових відносин, наповнення ринку товарами та послугами з високими споживчими властивостями;

— виробництво продукції виробничо-технічного призначення;

— послуги з автоперевезень та інші види діяльності.

7. Середньоспискова чисельність працюючих — 124 чоловіки, з них службовців — 28 чоловік.

8. Посадові особи АТВТ «Ладижинського заводу ЗБК»

Голова правління — директор — Алексєєв Олексій Михайлович, освіта вища, виробничий стаж 15 років, стаж роботи на підприємстві 3 роки, кваліфікація інженер-електромеханік;

Заступник голови правління — Полончак Янош Яношевич, освіта середньотехнічна, виробничий стаж 33 роки, стаж роботи на цьому підприємстві 22 роки, кваліфікація технік-електрик.

Головний бухгалтер — Маценко Людмила Пилипівна, освіта вища, стаж роботи на підприємстві 2,5 роки, кваліфікація економіст, бухгалтер.

9. Аудиторську перевірку здійснено за результатами 1996 року аудиторською фірмою товариство з обмеженою діяльністю «Аудит-Оберіг», ліцензія № 000685 від 18 травня 1995 року, ідентифікаційний код 23386396, юридична адреса: 252021, Київ, вулиця Інститутська, 25.

Баланс акціонерного товариства відкритого типу «Ладижинський завод ЗБК»

№№ пп АКТИВ (тис. грн.)	РЯДОК	На 01.01.97	На 01.07.97
1. Основні засоби, залишкова вартість	010	777	706
2. Незавершені капіталовкладення	033	77	82
3. Устаткування	035	2	2
4. Виробничі запаси	080	111,1	239
5. Малоцінні і швидкозношувані предмети	100	16,3	24
6. Незавершене виробництво	110	7	5
7. Готова продукція	130	148	186
8. Товари	140	26	1
9. Розрахунки з дебіторами	170÷250	646,4	584,2
10. Грошові кошти	260÷270	5	31,4
11. Інші оборотні активи	310	8,1	56,2
12. Збитки:			
— минулих років		—	—
— звітного року		—	—
БАЛАНС		*1823,9*	*1916,8*

№№ пп ПАСИВ (тис. грн.)	РЯДОК	На 01.01.97	На 01.07.97
1. Статутний фонд	400	32,7	32,7
2. Резервний фонд	410	13,6	8,2
3. Спеціальні фонди і цільове фінансування	430	959	1307,1
4. Розрахунки з кредиторами	630	314,4	252,1
5. Інші короткострокові пасиви	740	504,2	316,7
БАЛАНС		*1823,9*	*1916,8*

Звіт про фінансові результати та їх використання за 6 місяців 1997 року

Найменування показника	Прибутки	Збитки
1. Виручка від реалізації продукції	1057,4	X
2. Витрати на виробництво реалізованої продукції	X	869,4
3. Податок на додану вартість	X	176,2
4. Результат від реалізації	11,8	—
5. Доходи і витрати від іншої реалізації	40,1	—
Всього прибутків і збитків	1097,5	1045,6
Балансовий прибуток і збиток	51,9	—

Економічна оцінка фінансової сталості та платоспроможності АТВТ «Ладижинський завод ЗБК» на 01.01.97 р. (згідно з аудиторським висновком характеризується такими показниками)

ПОКАЗНИК	НОРМАТИВ	ФАКТ на 01.01.97	на 01.07.97
1. Ліквідність і платоспроможність			
Загальний коефіцієнт покриття	2,0 — 2,5	1,18	1,98
Проміжний коефіцієнт покриття	0,7 — 0,8	0,8	1,18
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,20—0,35	0,006	0,055
2. Фінансова сталість:			
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,8—1,5	0,55	0,7
Коефіцієнт фінансової стійкості		0,81	0,42
Коефіцієнт використання активів		0,17	0,08
Коефіцієнт використання власних коштів		0,31	0,04
Коефіцієнт «кислого теста»	1,5 — 2,0	0,81	1,02

Б. Опис ділової діяльності емітента

АТВТ «Ладижинський завод ЗБК» виробляє залізобетонні конструкції для електромереж та зв'язку. Основна номенклатура, обсяги виробництва та реалізації наводяться нижче в діючих цінах за відповідний період.

	Обсяг виробництва (метрів куб.) 1994	1995	1996	Обсяг продукції в діючих цінах (тис. грн.) 1994	1995	1996
Збірний залізобетон	16675	19895	9333	33294	2338,4	1483,0

Наукові дослідження не проводяться. Інвестиції не використовуються. З моменту створення акціонерне товариство працює прибутково, не має простроченої заборгованості кредиторам та за платежами до бюджету, до пенсійного фонду, фонду соціального страхування і фонду ЧАЕС.

Адміністративні санкції щодо діяльності акціонерного товариства з боку контролюючих органів не застосовувались.

Збірний залізобетон випускається згідно з чинним ТУ та ГОСТами, має сертифікат якості.

За результатами роботи в 1995 і 1996 роках акціонерам нараховано і сплачено дивіденди.

В. Дані про емісію цінних паперів

1. Дата і номер протоколу загальних зборів про прийняття рішення про випуск цінних паперів

Рішення про випуск цінних паперів — акцій першої емісії прийнято загальними зборами акціонерів АТВТ «Ладижинський завод ЗБК» 19 березня 1997 року (протокол N 2).

2. Мета використання фінансових ресурсів

Метою випуску акцій є формування статутного фонду.

3. Плановий обсяг емісії: 32677 (тридцять дві тисячі шістсот сімдесят сім гривень).

4. Вид і категорія цінних паперів

В оборот планується випустити 79700 штук тільки простих іменних акцій номінальною вартістю 0,41 копійки на загальну вартість 32677 гривень з серією А-1, з номерами 00001 — 79700.

Акції на пред'явника, привілейовані не випускалися і до випуску не плануються.

5. Дані про продаж акцій

Акції у відкритий продаж не пропонуються, а розподіляються серед засновників у такий спосіб:

	Кількість акцій	СУМА	% до статутного фонду
Робітники заводу	48361	19828.01	60,68%
Пенсіонери	20132	8254.12	25,26%
Громадяни	11207	4594.87	14,06%
Всього	79700	32677.00	100%

6. Права власника акцій:

обирати та бути обраним у правління, ревізійну комісію;

брати участь у керівництві справами товариства в порядку, визначеному внутрішніми документами товариства;

брати участь у розподілі прибутку товариства, та одержувати його частку (дивіденди)

в разі ліквідації товариства отримати частину вартості його майна, пропорційну загальній номінальній вартості належних їм акцій АТВТ;

одна акція дає право одного голосу;

продавати чи в інший спосіб передавати акції, що їм належать, у порядку, визначеному чинним законодавством, заповідати їх у спадщину та успадковувати;

на переважне придбання нових акцій акціонерного товариства за інших рівних умов.

7. Термін підписки на акції

Термін підписки на акції планується з 27 вересня 1997 року по 30 вересня 1997 року.

8. Місце видачі акцій

Сертифікати акцій видаватимуться в акціонерному товаристві за адресою: Ладижин, Вінницька область, вулиця Наконечного, будинок 184, після отримання поштового повідомлення.

9. Найменування торговця цінними паперами

Послугами торговця цінними паперами не користуємося.

10. Порядок виплати дивідендів

Авансові виплати дивідендів не проводяться. Дивіденди виплачуються особисто власнику акцій один раз на рік після затвердженого річного звіту про фінансові результати роботи акціонерного товариства, але не пізніш як 1 травня наступного за звітним роком.

Виплата дивідендів проводиться за адресою:

Ладижин, вулиця Наконечного, 184.

11. Форма випуску:

паперова з врученням акціонеру сертифіката на сумарну вартість акцій рівну їх внеску до статутного фонду акціонерного товариства.

12. Перевищення чи недосягнення рівня передплати на акції не передбачається.

Г. Перелік та результати попередньої емісії

Попередні емісії не відбувалися.

Д. Кількість іменних акцій

Кількість іменних простих акцій 79700 штук.

Е. Можливі фактори ризику

1. Акціонерне товариство протягом останніх трьох років збитків не мало.

2. Фактори ризику, які можуть впливати на діяльність АТВТ «Ладижинського заводу ЗБК»:

— погіршення економічної ситуації в Україні.

— високий рівень інфляційних процесів;

— інші форс-мажорні обставини (стихійне лихо, аварії)

Інформація про випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Закарпатбуд»

I. Характеристика емітента

1.1. Фірмове найменування: відкрите акціонерне товариство ВАТ «Закарпатбуд», код ЗКПО 01269106

1.2. Місце розташування: 294005, Закарпатська обл., м. Ужгород, пл. Кирила і Мефодія, 1.

1.3. Дата заснування: товариство створене у процесі реорганізації ВАТ «Закарпатбуд» відповідно до рішення загальних зборів акціонерів 24.05.1996 року, протокол N 2. Товариство є правонаступником головного підрозділу колишнього ВАТ «Закарпатбуд», рішення про створення товариства прийняте установчими зборами акціонерів товариства 16.08.1996 року, протокол N 1, товариство зареєстроване 6.09.1996 року рішенням Ужгородського міськвиконкому, N 317.

1.4. Предмет діяльності товариства: товариство має право займатися підприємницькою діяльністю, яка не суперечить чинному законодавству України, в тому числі: будівництво, ремонт, реконструкція, монтаж об'єктів промисловості, соціального та культурного призначення, доріг, інженерних комунікацій; виробництво будівельних матеріалів з усіх видів сировини та відходів промисловості; надання послуг у централізованому постачанні і продажу будівельних матеріалів та товарів народного вжитку, продукції; інші види підприємницької діяльності, що відповідають меті товариства і передбачені статутом товариства.

1.5. Бухгалтерський баланс станом

	на 1.01.97 р. тис. грн.	на 1.07.97 р. тис. грн.
АКТИВ		
I. Основні засоби та інші позаоборотні активи	3689,5	3661,7
II. Запаси та витрати	568,4	468,6
III. Кошти, розрахунки та інші активи	200,3	344,9
IV. Баланс	4503,2	4475,2
ПАСИВ:		
I. Джерела власних та прирівняних до них коштів	3744,4	3672,2
II. Довгострокові пасиви	—	—
III. Розрахунки та інші пасиви	758,8	803,0
IV. БАЛАНС	*4503,2*	*4475,2*

1.6. Звіт про статутний фонд:

статутний фонд затверджено в розмірі — 930195 гривень та розподілено на 930195 простих іменних акцій номінальною вартістю 1 гривня кожна.

Статутний фонд сплачений на 100 %.

1.7. Чисельність працівників — 145 чоловік.

1.8. Основні професійні дані про керівників товариства:

голова правління — Пантелеймонов Олександр Іванович, освіта вища, кваліфікація — інженер-будівельник, виробничий стаж за фахом — 23 роки;

головний бухгалтер — Лило Олександра Василівна, освіта вища, кваліфікація — бухгалтер-економіст, стаж роботи за фахом — 8 років.

II. Опис ділової діяльності:

Балансовий прибуток станом	на 1.01.97 р. тис. грн.	на 1.07.97 р. тис. грн.
	32,6	-10,7
Кредиторська заборгованість	748,8	791,7
Дебіторська заборгованість	177,2	305,3
Валюта балансу	4503,2	4475,2
Виручка від реалізації товарів, робіт та послуг	1131,8	784,3
Виготовлено:		
металоконструкцій	– 180 т на 216 тис. грн.	125 т на 149,7 тис. грн.
столярних виробів	– 980 $м^2$ на 78,4 тис. грн.	679 $м^2$ на 54,3 тис. грн.
бетонів та розчинів	– 750 $м^3$ на 52 тис. грн.	519 $м^3$ на 36 тис. грн.
продаж будівельних матеріалів та товарів народного вжитку	252,2 тис. грн.	174,7 тис. грн.
обсяг підрядних робіт	352,8 тис. грн.	244,5 тис. грн.

III. Дані про емісію цінних паперів:

3.1. Рішення про випуск акцій прийняте загальними зборами акціонерів від 6.06.1997 року, протокол N 4.

3.2. Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії:

формування статутного фонду.

3.3. Обсяг емісії: 930195 гривень.

3.4. Вид і категорія цінних паперів.

Випускаються прості іменні акції однією серією А №№ 000001 по 930195 (у безпаперовій формі).

Права власників простих іменних акцій

Власник має право:

брати участь у загальних зборах акціонерів;

обирати та бути обраним до виконавчого органу, ревізійної комісії та інших органів товариства;

брати участь у розподілі прибутку товариства та отримувати їх частку (дивіденди);

отримувати інформацію про діяльність товариства;

отримувати частину вартості майна товариства у разі його ліквідації пропорційно до належних їм акцій;

передавати акції, що їм належать, у порядку, визначеному чинним законодавством та статутом товариства, заповідати їх у спадщину;

мати переважне право на придбання додатково випущених акцій товариства.

3.5. Дивіденди за акціями виплачують у порядку, передбачену статутом товариства: за підсумками року за рахунок одержаного прибутку. Сплати проводяться не пізніше, ніж протягом одного місяця з моменту завершення фінансового року товариства.

Дивіденди виплачують за адресою: Закарпатська обл., м. Ужгород, пл. Кирила і Мефодія, 1, ВАТ «Закарпатбуд».

3.6. Кількість, номінальна вартість і сума емісії цінних паперів:

Загальна сума емісії — 930195 гривень.

Кількість акцій — 930195 штук.

Номінальна вартість — 1 гривня.

3.7. Акції колишнього ВАТ «Закарпатбуд» обмінюються на акції ВАТ «Закарпатбуд» нового випуску, а також акціонерних товариств, що створені у процесі реорганізації, пропорційно до співвідношення розміру статутного фонду акціонерних товариств після реорганізації до розміру статутного фонду ВАТ «Закарпатбуд» до реорганізації.

Початок обміну — 1.11.1997 року, кінець — 30.11.1997 року.

3.8. Результати попередніх емісій цінних паперів:

Акції ВАТ «Закарпатбуд» попереднього випуску, зареєстрованого Закарпатським облфінуправлінням 8.08.1995 року, реєстраційний номер N 62/1/95, повністю розміщені між акціонерами колишнього ВАТ «Закарпатбуд».

3.9. Результати емісії цінних паперів даного випуску

Акції сплачені й розподілені серед акціонерів (учасників) товариства на 100 %.

IV. Чинники ризику в діяльності емітента

Основними чинниками ризику є можливість розриву економічних зв'язків з постачальниками та споживачами продукції товариства; низька платоспроможність населення України; криза платежів, а також можливість змін у законодавстві України, які погіршать становище товариства.

Правление АСК «Оранта-Лугань»

сообщает акционерам компании о проведении внеочередного общего собрания акционеров, которое состоится 17.12.97 г. в 11 часов в помещении промышленно-экономического техникума по адресу: г. Луганск, ул. Тухачевского, 11.

Регистрация участников с 9-00 до 11-00.

Повестка дня:

1. Отчет правления о проделанной работе за период с января по октябрь 1997 года.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. О внесении изменений и дополнений в устав компании с утверждением его новой редакции.
4. Выборы правления компании.
5. Выборы председателя правления.
6. Выборы ревизионной комиссии.
7. Утверждение внутренних нормативных актов компании.
8. Разное.

Для участия в собрании при себе иметь: документ, удостоверяющий личность /паспорт/; доверенность от других акционеров о делегировании полномочий.

Телефон для справок: 51-76-22.

Правление.

ДЕНЬГИ НУЖНЫ ВСЕМ

КРЕДИТЫ для любых целей

® Акционерный коммерческий банк «ПРАВЭКС-БАНК»

Лицензия НБУ N7

ГЛАВНЫЙ ОФИС	(044)	573-84-41, 290-16-42, 261-02-33
СТАРОКИЕВСКИЙ	(044)	224-05-30, 225-50-91, 224-39-21
МОСКОВСКИЙ	(044)	264-74-50, 264-95-05, 267-33-78
МИНСКИЙ	(044)	432-79-58, 432-85-91, 432-79-59
КИЕВСКИЙ	(044)	554-76-48, 554-76-47, 554-76-46

Повідомлення
про скликання Установчих зборів акціонерів відкритого акціонерного товариства «Коростенський машинобудівний завод»

Установчі збори ВАТ «Коростенський машинобудівний завод» будуть проведені 20 листопада 1997 р. о 12 год. за адресою: 266100, Житомирська обл., Коростень, вул. Вигівського, 65.

Порядок денний:

1. Затвердження регламенту загальних зборів акціонерів.
2. Звіт голови правління про діяльність ВАТ «Коростенський машинобудівний завод» за період 1995—1997 рр.
3. Затвердження статуту акціонерного товариства.
4. Затвердження внутрішніх нормативних актів (положень) ВАТ.
5. Обрання спостережної ради АТ.
6. Обрання голови і членів правління АТ.
7. Обрання ревізійної комісії АТ.

Ведення реєстру акціонерів здійснюється незалежним реєстратором АТ «Трансферт» за адресою: 262014, Житомир, вул. Кафедральна, 5-А, кім. 105. Ліневська Т. А. (голова правління).

Якщо ви особисто не будете присутні на зборах, користуйтеся дорученням.

Надсилайте його на нашу адресу до 12.11.97 р.

Вашим уповноваженим може бути представник адміністрації або профкому.

З собою мати документ, що засвідчує особу, документ про права акціонерів, для представників акціонерів відповідне доручення. З проектами статуту ВАТ «КМЗ» та внутрішніх документів товариства можна ознайомитися за адресою: Коростень, вул. Вигівського, 65.

Початок реєстрації акціонерів з 9-ї до 11 години 30 хвилин.

Телефон для довідок 4-24-38.

Голова правління В. Д. Кравченко.

Арбітражний суд Харківської області (310002, м. Харків, вул. Сумська, 64) порушив справу № Б-5429/7-72 про банкрутство ТзОВ «Автолінія-ЛТД» (310174, м. Харків, пр-т Людвига Свободи, 60, кв.90; р/р 000467016 у Комінтернівському від. УАК ПІБ м. Харкова, МФО 351362, код ЄКПО 19463300).

Арбітражний суд приймає заяви від кредиторів протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Реклама. 441-89-34.

Арбітражний суд м. Києва (252030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького,44-В) порушив справу № 16/268 б про банкрутство ЗАТ «Тарасівський м'ясокомбінат» (Київ, вул. В. Житомирська,19-б; р/р 7467958 в ОПЕРУ банку «Україна» по Київській області, код 23707392).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

С Чешскими авиалиниями
с 26 октября в Прагу только самолетами Boeing 737-500
понедельник, четверг, суббота

- бизнес класс
- настоящее чешское пиво всегда на борту самолета
- на Чешских авиалиниях европейский сервис, качество обслуживания - по доступным ценам
- летаем в Нью-Йорк, Монреаль, Торонто
- бронирование билетов по телефону

CSA

Звоните, ждем!
228-02-96, 228-50-27
ул.Крещатик, 14

ОАО «Ореховский агротехсервис»

объявляет о проведении первого собрания акционеров, которое состоится 18 декабря 1997 г. в 10.00 по адресу: 332700, Запорожская обл. г. Орехов, ул. Привокзальная, 2, тел./факс 3-30-75.

Повестка дня:

1. Отчет правления, наблюдательного совета, ревизионной комиссии о работе за отчетный период.
2. Утверждение постоянно действующего устава ОАО «Ореховкий агротехсервис».
3. Утверждение документов, регламентирующих деятельность органов управления ОАО «Ореховский агротехсервис».
4. Выборы председателя правления.
5. Выборы членов правления.
6. Выборы наблюдательного совета.
7. Выборы председателя и членов ревизионной комиссии.
8. О проекте распределения прибыли на 1997 год.

Приглашаем наших акционеров принять участие в собрании.

Правление ОАО «Ореховский агротехсервис».

Арбітражний суд Волинської області (263000, м. Луцьк, вул. Грушевського, 30) порушив справу про банкрутство малого приватного підприємства «Тереза». Юридична адреса: 264410, м. Ковель, вул. Грушевського, 7/41 Волинської області; р/р 468921 у Ковельській філії «Приватбанку».

Претензії кредиторів приймаються у місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбитражным судом Республики Крым рассматривается дело № 1735-2 о признании банкротом МЧП «Элефант» Красноперекопска.

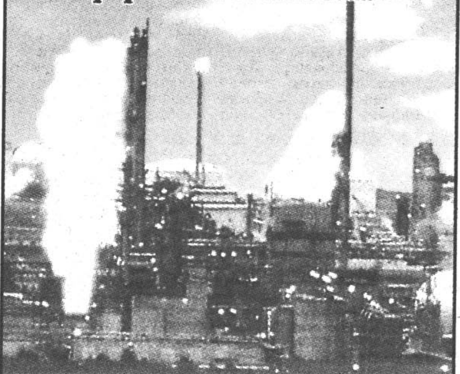
Юридический адрес: 334900, Красноперекопск, ул. Спортивная, 36; р/с 468871 в АКБ «Украина» Красноперекопска.

По имущественному требованию кредиторы могут обратиться в арбитражный суд.

Арбитражным судом Кировоградской области (316022, г. Кировоград, ул. Луначарского, № 29) возбуждено дело № 1178/8 о признании банкротом открытого акционерного общества завод «Металлист» (316007, г. Кировоград, ул. Терешковой, № 207, код предприятия 02970694, р/с 000369302 в облдирекции Укрсоцбанка, МФО 323293, инд. 316050, г. Кировограда.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течении месяца со дня опубликования объявления.

Покупаем и оформляем долги предприятий любых форм собственности.

Акционерный коммерческий банк "ПРАВЭКС-БАНК" ®

г.Киев, ул.Кловский спуск, 9/2
Тел. (044) 261-02-60, 261-02-66, 261-02-67.
Факс (044) 261-02-07.

Арбитражный суд Одесской области 28.08.96 г. возбудил дело:

№ 5/134 по заявлению ГНА в Киевском районе г. Одессы о признании банкротом ООО «Стройремсервис» (Одесса, Черноморская дорога, 165, р/с в Брокбизнесбанке г. Одессы, МФО 328964 (код 20972067);

Арбитражный суд Одесской области возбудил дела:

№ 8/71-Б о банкротстве ООО «Торгсервис» (Одесса, ул. Ак. Филатова, 1; р/с 467594 в Одесском филиале АБ «Интергазбанк», МФО 328759);.

№1/133-Б о банкротстве ЧП «Инга» (Одесса, пр. Ленинской искры, 14/112; р/с 644745 в Одесса-банк, МФО 328101 (код 20964065);

№ 1/132-Б о банкротстве ООО «Укроптбумага» (Одесса, ул. Ильфа и Петрова, 57/3, кв. 41; р/с 2467931 в Одесском филиале «Укрбанк»);

№ 14/117 о банкротстве ЧП «Инна» (Одесса, ул. Ак. Глушко, 5, корп. В, кв. 100; р/с 458508 МФО 328146 в Приморском отделении Сбербанка Украины.

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должникам в месячный срок с момента опубликования объявления по адресу: Одесса, просп. Шевченко, 4, арбитражный суд Одесской области.

Арбітражним судом Рівненської області порушено справи про банкрутства таких підприємств:

— МПП «Явір», справа № 7/230-Б (юридична адреса підприємства: Рівненська область, Острозький район, с. Могиляни, р/р 644307 в Острозькому АК АПБ «Україна»);

— МПП «Ніке», справа № 6/316-Б (юридична адреса підприємства: Рівненська область, м. Острог, вул. Павлюка, 3, р/р 644744 в Острозькому АК АПБ «Україна»);

— кооперативу «Будівельник», справа № 6/328-Б (юридична адреса підприємства: Рівненська область, м. Острог, вул. Карпати, 13).

Товариство з обмеженою відповідальністю «Інатекс», ЗКПО 21540769, припиняє фінансово-господарську діяльність.

Претензії приймають протягом двох місяців з дня публікації оголошення за телефоном (044) 213-95-42.

Арбітражний суд Полтавської області (314000, Полтава, вул. Зигіна, 1) порушив справи про банкрутство:

колективного сільськогосподарського підприємства «Іскра» (голова правління С. П. Кушніренко). Юридична адреса підприємства: Полтавська область, Глобинський район, с. Зубані; р/р 400210 у Глобинському відділенні АКБ Україна, МФО 331070, справа № 919/36;

колективного сільськогосподарського підприємства «Демидівське». Юридична адреса: Полтавська область, Решетилівський район, с. Демидівка; р/р 400903 у Решетилівському відділенні АКБ Україна, МФО 331326; справа № 917/3.

Претензії кредиторів приймають протягом місяця від дня публікації.

Народний календар

4 листопада — **Казанська Божа Мати.** Остаточна межа переходу від осені до зими: міцно сковується земля, «морозцям дорогу вказує». Якщо цього дня небо заплаче, то слідом за дощем прийде зима... А якщо зранку дощить, то надвечір має піти сніг — ознака ранніх підсніжників.

5 листопада — **Якова.** Якщо цього дня піде град або снігова крупа, то на Мотрону (22-го) настане справжня зима.

8 листопада — **Дмитра.** З цього дня свійських тварин уже не вигонили на пасовиська. До Дмитра ще дозволялося засилати сватів, а після цього наставали запусти (заговини), закінчувалися весілля. З цього приводу народ придумав чимало дотепних прислів'їв, наприклад: до Дмитра дівка хитра, а після Михайла (21-го) хоч за попихайла.

А «Дмитрові» прикмети такі:

❄ Якщо день без снігу, то ще не буде зими, випав сніг — увесь листопад буде морозяним.

❄ Замерзла земля і дме холодний вітер — снігу не буде до Нового року.

❄ Якщо відлига, то на теплу зиму і ранню весну, якщо сніг — пізня весна, холод і сніг — на пізню й холодну весну.

Фотоетюд

Фото Юрія ПАВЛОВИЧА.

Напишу вам і я

«Бичі», віддайте гроші!

Здрастуйте, шановні товариші, дорогі друзі!

Пише вам Світлана Плавненко (прізвище змінене. — **Ред.**).

Негайно розв'яжіть питання щодо пенсії моєї матері, яка дійсно працювала під час війни у дитячому віці. Якщо вам потрібні свідки, то даю вам слово, — спитайте в моїх братів, у сестри. Врешті-решт є детектор брехні. Нехай їй виплатять за кожен рік, що люди одержали. Вона надто слабка здоров'ям і матеріально даремно гроші не кидає, щоб їхати у Пензенську область по підписи свідків — «бичів» зі старечим склерозом. Це по-перше. Потім батько мій, малолітній в'язень фашистських концтаборів для військовополонених, хоча й помер у свій час, але мав поранення в ногу автоматною чергою.

Так, він не добивався групи, а грав за збірну у футбол безплатно. Постраждав від сталінського режиму. Але вижив. Щоночі його хапали судоми, від цього всій родині, у тому числі матері, легше не стало. Навіщо ж робити знов на гоголівській землі композицію з мертвих душ плюс ревізор? Німцям можете локшини на вуха навішати, але не мені. Нехай «бичі» негайно повиплачують моїй матері кожну із заборгованостей, тим більше, що це державні гроші.

Моя мати пропрацювала сорок один рік, з них двадцять шість років важкої непосильної праці, а також народила чотирьох дітей доброї волі. А я вам, у свою чергу, можу дати гарантію, що не припиню працювати на своїй ниві при найменшій можливості для роботи.

А то вимальовується картина, що ви самі під собою гілляку рубаєте. У мене вже багато років таке враження, що я нав'язуюся вам зі своїми віршами та піснями.

Не баріться! Ви пропускаєте можливість почути нові оригінальні пісні, які з нетерпінням чекає ваша душа, держбюджет, ваші діти. Які можуть бути чудові пісні у тридцять років, коли в поетеси розквіт і тому подібне, але «бичі» не дають займатися коханням.

Ваше щастя у ваших руках. Зробіть маленький, але потрібний для цього крок — виплатіть моїй матері гроші зараз і назавжди.

З повагою.

Полтавська область.

Конкурс листів

А ще був випадок...

Так ми назвали рубрику, під якою публікуватимемо цікаві, але не вигадані і на перший погляд неймовірні історії, які сталися з вами, вашими рідними чи близькими.

Згадуйте, діліться розповідями про чудеса, незбагненні явища, просто смішні випадки з вашого життя.

Бліц-опитування

Шановний читачу!

Уявіть, що вам видали зарплату (пенсію, стипендію) за рік (півроку, квартал).

1. Що насамперед робитимете з грошима?
2. Скільки вам не вистачає для пристойного життя?

А я роблю так

Просто і зручно

Молотки, гайкові ключі та інші великі інструменти я зберігаю... в автомобільній покришці. Зробивши отвори (див. малюнок), я розміщую в ній дюжину різних інструментів. Дрібніші зручно зберігати і переносити у спеціально пристосованому шматку старої покришки.

Василь КУЧЕРЕНКО.

Мелітополь.

Це цікаво

Вам погано? Плачте!

Японські медики стверджують, що сльози сприяють виліковуванню багатьох хвороб, принаймні добре допомагають при зубному болі. Як з'ясувалося, сльози містять болезаспокійливі й антибактеріальні речовини, які допомагають при виразці шлунка, астмі, серцевих захворюваннях й запаленнях кишечника. Правда, цілющі якості мають лише сльози «природні», а не ті, що викликані штучно, скажімо, коли ріжуть цибулю.

Цікаво, що, за підрахунками вчених, жінки плачуть у середньому п'ять разів на місяць, а чоловіки —півтора. Причому жіночі сльози у прямому розумінні слова тепліші за чоловічі — їх температура вища. За "середній цикл плачу" людина може «видушити» 50 сльозинок.

«Губить людей не пиво...»

Реабілітувати пиво, яке асоціюється у багатьох з великими животами чоловіків, взявся англійський професор хімії Девід Уїльямс. На його думку, півлітрова пляшка пива може стати частиною дієти, завдяки якій можна скинути зайву вагу. Пиво, на відміну від багатьох інших традиційних прохолодних напоїв, не містить цукру, тому не викликає карієсу зубів. Крім того, воно стимулює кровообіг, регулює травлення, допомагає справитися зі стресом. Якщо пиво використовувати як складову частину збалансованої дієти, воно благотворно впливає на організм. Більше того, помірне вживання пива може подовжити людське життя, вважає Уїльямс.

За матеріалами зарубіжної преси.

Буває ж...

Гусак ти, депутате!

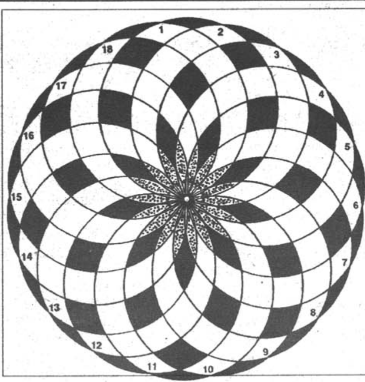
Мешканець м. Сватового К. одного жовтневого ранку вирішив потішити сім'ю печенею з гусака. Птах, немовби відчуваючи кончину, довго бігав по двору. Нарешті він потрапив до рук господаря. Уже обскубуючи гусака, К. виявив на його грудях... значок депутата сільради. Щоправда, старого зразка — червоно-синій. Містився він там, де й належить бути відзнаці, — з лівого боку пташиних грудей, серед густого пуху.

Не вдалося жертві скористатися депутатською недоторканністю. Птахи — не люди.

Олена РАГРА.

Луганська область.

Кросворд

До центра: 1. Його люблять у сметані, а йому найліпше у воді. 2. Один із Кайдашевої сім'ї. 3. Взути її — ще нічого, а сісти в неї — конфуз. 4. Противник Бога. 5. Він спить, а служба йде. 6. Літературний батько Акакія Акакійовича. 7. Одвічна суперниця правди. 8. Присадибна ділянка, що часом вартовитіша за колективне поле. 9. Союз. 10. Кому волошка, кому... 11. Вхід до будинку, але — архітектурно визначений. 12. Одне з веселих різдвяних свят. 13. Нова річ, на яку любить дивитися баран. 14. Один з трьох веселунів-мушкетерів. 15. Боруля. 16. Той, чий меч завжди тяжіє над головою кожного. 17. Скарб, якого Карась відшукав у своїх широченних шароварах. 18. Червона одежина, що наводить жах у «Сорочинському ярмарку».

Відповіді до кросворда, надрукованого 25 жовтня

По горизонталі: 1. Батута. 5. Марина. 8. Лутка. 9. Чесуча. 10. Айлант. 11. «Забой». 12. Калим. 15. Сміла. 17. Ага. 19. Рогатин. 20. Коломна. 21. Тур. 23. Нарва. 25. Міраж. 28. Сигма. 30. Гранка. 31. Тротил. 32. Ароза. 33. Андрій. 34. Станси.

По вертикалі. 1. Бойчук. 2. Уйгу. 3. Алмаз. 4. Стрибог. 5. Мамай. 6. Розлом. 7. Абетка. 13. Адоба. 14. Матка. 15. Селім. 16. Ліана. 17. Ант. 18. Акр. 22. Ужгород. 23. Вогата. 24. Вінтер. 26. «Ілонка». 27. Жуляни. 28. Сарой. 29. Атлас.

Запитання по суті

Пільги маєте

Я виховала п'ятьох дітей. Працюю в КСП, скоро піду на пенсію за віком. Чи маю я право на пільгову пенсію?

Л. КОЛІНЬКО.

Чернігівська область.

Як повідомили нам у Міністерстві праці та соціальної політики, відповідно до ст. 13 п. «ж» Закону України «Про пенсійне забезпечення» право на пенсію за віком на пільгових умовах незалежно від віку і трудового стажу мають жінки, які працюють у сільськогосподарському виробництві та виховали п'ятьох і більше дітей.

Відділ листів.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 251298.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311207.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.